

La 19-20 aprilie 2012, și-a ținut lucrările Conferința care s-a axat pe ideea viitorului Curții Europene a Drepturilor Omului. Conferința și-a propus continuarea procesului de ameliorare a activității CEDO și de analizare a rolului actual al acesteia. În finalul lucrărilor, participanții au adoptat "Declarația de la Brighton" care exprimă angajamentul statelor părți de a continua procesul de reformă a Curții, precum și disponibilitatea de a găsi cele mai bune soluții în vederea eficientizării activității acesteia.

Procesul de reformă al instanței de la Strasbourg a cunoscut repere importante în ultimii ani. În 2010, respectiv 2011, s-au desfășurat la Interlaken (Elveția) și Izmir (Turcia) două conferințe la nivel înalt privind viitorul Curții Europene a Drepturilor Omului. Scopul acestor conferințe a fost, pe de o parte, reafirmarea angajamentului statelor față de drepturile prevăzute în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și, pe de altă parte, identificarea de măsuri pe termen scurt, mediu și lung pentru eficientizarea sistemului de protecție a drepturilor omului.

Participanții la Conferință au reiterat, printre altele, importanța implementării Convenției la nivel național și interacțiunii dintre Curte și autoritățile naționale. Cât privește adresa la Curte și procesarea cererilor, în Declarație este salutată sugestia Curții de a reduce termenul de adresare, art.35 (1) al Convenției, considerând adevarată reducerea termenului de la șase la patru luni. S-a reiterat importanța aplicării integre, consistente și previzibile a tuturor criteriilor de admisibilitate, inclusiv a normelor cu privire la scopul jurisdicției Curții, atât pentru a asigura aplicarea eficientă a justiției și a păstra rolul Curții și al autorităților naționale.

De asemenea, s-a decis amendarea art.35 (3)(b) al Convenției, prin excluderea textului "și cu condiția de a nu respinge din acest motiv nici o cauză care nu a fost examinată corespunzător de o instanță națională". S-a reafirmat că cererea urmează a declarată ca inadmisibilă în sensul 35(3)(a) al Convenției, printre altele, în cazul dacă Curtea va considera că cererea abordează chestiuni considerate în mod corespunzător de instanța națională prin aplicarea drepturilor garantate de Convenție în lumina unei practici bine stabilite, afară de cazul în care Curtea consideră că cererea ridică o problemă gravă privind interpretarea sau aplicarea Convenției.

CONFERINȚA LA NIVEL ÎNALT PRIVIND VIITORUL CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

DECLARAȚIA DE LA BRIGHTON

Conferința la nivel înalt, care s-a întrunit la Brighton la 19 și 20 aprilie 2012 la inițiativa Președinției Marii Britanii a Comitetului Ministrilor al Consiliului European ("Conferința"), declară următoarele:

1. Statele Părți la Convenția pentru Protecția Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale ("Convenția") își reafirmă atașamentul lor profund și constant față de Convenție și față de îndeplinirea obligațiilor care le revin în baza Convenției de a asigura oricărei persoane aflate în jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Convenție.

2. De asemenea, Statele Părți își reafirmă atașamentul față de dreptul de a sesiza Curtea Europeană a Drepturilor Omului ("Curtea") cu o cerere individuală, pre care îl consideră piatra de temelie a sistemului de protecție a drepturilor și libertăților prescrise în Convenție. Curtea a avut o contribuție extraordinară la protecția drepturilor omului în Europa în ultimii 50 de ani.

3. Statele Părți și Curtea împărtășesc responsabilitatea în privința realizării unei implementări efective a Convenției, în baza principiului fundamental al subsidiarității. Convenția a fost încheiată pe baza, inter alia, a egalității suverane a Statelor. Statele Părți trebuie să respecte drepturilor și libertățile garantate prin Convenție și trebuie să soluționeze efectiv încălcările la nivel național. Curtea acționează ca o garanție pentru soluționarea încălcărilor care nu au fost remediate la nivel național. Atunci când Curtea constată o încălcare, Statele Părți au obligația de a se conforma hotărârii definitive a Curții.

4. Statele Părți și Curtea împărtășesc, de asemenea, și responsabilitatea asigurării viabilității mecanismelor Convenției. Statele Părți sunt determinate să conlucreze cu Curtea în scopul atingerii acestui obiectiv, pornind de la activitatea importantă a Comitetului de Miniștri și a Adunării Parlamentare a Consiliului European, precum și de la activitatea Comisarului pentru Drepturile Omului și a altor instituții și organe ale Consiliului European, și lucrând într-un spirit de cooperare cu societatea civilă și instituțiile naționale pentru drepturile omului.

5. Conferința la nivel înalt de la Interlaken ("Conferința de la Interlaken") a notat cu profundă îngrijorare în Declarația sa din 19 februarie 2010 că diferența dintre cererile depuse și cererile soluționate continuă să crească. Ea a considerat că această situație a cauzat prejudicii eficacității și credibilității Convenției și mecanismului acesteia de control, și reprezentă o amenințare la adresa calității și coerentării jurisprudenței și autorității Curții. Conferința la nivel înalt de la Izmir ("Conferința de la Izmir") a salutat în Declarația sa din 27 aprilie 2011 progresul concret înregistrat în urma Conferinței de la Interlaken.

Statele Părți sunt foarte recunoscătoare Președinției Elvețiene și Turce a Comitetului de Miniștri pentru organizarea acestor conferințe și tuturor celor care au ajutat la realizarea acțiunii și a planurilor de acțiuni ulterioare.

6. Rezultatele obținute până în prezent în cadrul Protocolului nr. 14 sunt încurajatoare, în special datorită măsurilor adoptate de Curte în vederea creșterii eficienței și pentru a face față afluxului cererilor vădit inadmisibile pendinte la Curte. Însă, creșterea numărului cererilor potențial întemeiate pendinte la Curte constituie o problemă serioasă care provoacă îngrijorare. În lumina situației actuale a Convenției și a Curții, este necesară continuarea implementării integrale a măsurilor relevante prevăzute la Interlaken și Izmir și exploatarea exhaustivă a potențialului Protocolului nr. 14. Însă, după cum s-a menționat la Conferința de la Izmir, Protocolul nr. 14 separat nu va oferi o soluție durabilă și globală problemelor cu care se confruntă sistemul Convenției. Așadar, sunt necesare măsuri suplimentare care să asigure faptul că sistemul Convenției rămâne efectiv și că poate continua să protejeze drepturile și libertățile a peste 800 de milioane de oameni din Europa.

A. Implementarea Convenției la nivel național

7. Implementarea deplină a Convenției la nivel național presupune ca Statele Părți să adopte măsuri efective de prevenire a încălcărilor. Toate legile și politicile trebuie formulate, iar oficialii statului să-și îndeplinească responsabilitățile, în aşa fel încât să ofere Convenției efect deplin. Statele Părți trebuie să pună la dispoziție căi de recurs pentru pretinsele încălcări ale Convenției. Instanțele de judecată naționale trebuie să ia în considerare Convenția și jurisprudența Curții. Toate acestea la un loc ar trebui să reducă numărul încălcărilor Convenției. De asemenea, ele vor reduce numărul cererilor întemeiate depuse la Curte, ceea ce contribuie la ușurarea volumul de muncă.

8. Consiliul European joacă un rol crucial în asistența și încurajarea implementării Convenției la nivel național ca parte a activității sale mai largi în domeniul drepturilor omului, a democrației și a statului de drept. Asistența tehnică furnizată Statelor Părți fie de Consiliul European, fie bilateral de alte State Părți, facilitează răspândire bunelor practice și ridică standardele respectării drepturilor omului în Europa. Sprijinul Consiliul European trebuie acordat într-un mod eficient, cu stabilirea unor rezultate definite, în coordonare cu activitatea lărgită a organizației.

9. Prin urmare, Conferința:

a) Afirmă angajamentul puternic al Statelor Părți față de îndeplinirea obligației lor primare de a implementa Convenția la nivel național;

b) Încurajează cu convingere Statele Părți să continue să țină cont pe deplin la elaborarea legislației, a politicilor și a practicilor care pun în aplicare Convenția de recomandările Comitetului Ministrilor în privința implementării Convenției la nivel național;

c) Exprimă, în special, convingerea Statelor Părți de a asigura efectivitatea implementării Convenției la nivel național prin adoptarea următoarelor măsuri specifice relevante:

i) să ia în calcul crearea unei instituții independente naționale a drepturilor omului, în cazul în care aceasta încă nu există;

ii) să implementeze măsuri practice care să asigure că politicile și legislația sunt pe deplin conforme cu Convenția, inclusiv să ofere parlamentelor naționale informații privind compatibilitatea cu Convenția a proiectelor de lege primare propuse de Guvern;

iii) în cazul în care este nevoie, să ia în calcul introducerea unor noi căi de recurs naționale legale, fie cu caracter specific, fie cu caracter general, pentru încălcările drepturilor și libertăților prevăzute de Convenție;

iv) să permită și să încurajeze instanțele judecătorești naționale să ia în considerare în cadrul procedurilor judiciare și la redactarea hotărârilor judecătorești principiile relevante ale Convenției, consultând jurisprudența Curții; și, în special, să permită justițialilor să atragă atenția instanțelor judecătorești naționale, în limitele parametrilor adecvați a procedurii judiciare naționale și fără impidențe inutile, la prevederile relevante ale Convenției și la jurisprudența Curții;

v) să pună la dispoziția funcționarilor publici informații despre obligațiile care le revin potrivit Convenției; și, în special, să instruiască funcționarii din domeniul sistemului judecătoresc, responsabili de implementarea legilor sau de privarea de libertatea de persoanelor, în materia executării obligațiilor impuse prin Convenție;

vi) să furnizeze informații adecvate și instructaj în privința Convenției în cadrul educației teoretice și practice și a dezvoltării profesionale a judecătorilor, avocaților și procurorilor; și

vii) să furnizeze informații despre Convenție potențialilor reclamanți, în special despre sfera de aplicare și limitele protecției garantate de aceasta, despre jurisdicția Curții și despre criteriile de admissibilitate;

d) Încurajează Statele Părți să:

i) asigure traducerea sau rezumarea în limba națională a hotărârilor semnificative ale Curții, atunci când este nevoie ca acestea să fie abordate corespunzător;

ii) traducă Ghidul practic al Curții cu privire la criteriile de admisibilitate în limba națională; și

iii) ia în calcul aducerea contribuțiilor voluntare suplimentare la programele în domeniul drepturilor omului inițiate de Consiliul European sau la Fondul Fiduciар pentru Drepturile Omului;

e) Încurajează toate Statele Părți să utilizeze pe deplin asistența tehnică și să acorde și să primească la cerere asistența tehnică bilaterală într-un spirit de cooperare deschisă, pentru o protecție deplină a drepturilor omului în Europa;

f) Invită Comitetul Ministrilor:

i) să analizeze cum poate fi asigurată cel mai bine asistența tehnică Statelor Părți care au cea mai mare nevoie de aceasta;

ii) în continuarea sub-paragrafelor c(iii) și (iv) de mai sus, să elaboreze un ghid de bune practici în privința recursurilor interne; și

iii) în continuarea sub-paragrafului c(v) de mai sus, să elaboreze un set de instrumente pe care Statele Părți le-ar putea utiliza pentru a-i informa pe funcționarii publici despre obligațiile Statului în virtutea Convenției;

g) Invită Secretariatul General să propună Statelor Părți, prin intermediul Comitetului Ministrilor, mijloace practice de îmbunătățire:

i) a furnizării asistenței tehnice și a programelor de cooperare ale Consiliului European;

ii) a coordonării între diverși actori ai Consiliului European în procesul de furnizare a asistenței; și

iii) a direcționării asistenței tehnice disponibile fiecărui Stat Parte pe bază bilaterală, ținând cont de hotărârile specifice ale Curții;

h) Invită Curtea să indice acele hotărâri pe care le recomandă în mod deosebit pentru a fi traduse în limba națională; și

i) Reiterează importanța cooperării între Consiliul European și Uniunea Europeană, în special în ceea ce privește asigurarea efectivității implementării programelor comune și a coerentiei între prioritățile fiecareia în acest domeniu.

B. Interacțiunea între Curte și autoritățile naționale

10. Statele Părți la Convenție sunt obligate să garanteze oricărei persoane aflate în jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Convenție și să asigure existența unui recurs efectiv în fața autorităților naționale pentru orice persoană a cărei drepturi și libertăți sunt încălcate. Curtea interpretează în mod autentic Convenția. De asemenea, ea acționează ca garant pentru orice individ a căruia drepturi și libertăți nu sunt asigurate la nivel național.

11. Jurisprudența Curții relevă clar faptul că Statele Părți se bucură de o marjă de apreciere a modului în care aplică și implementează Convenția, în funcție de circumstanțele cauzei și de drepturile și libertățile vizate. Acest lucru reflectă faptul că sistemul Convenției este subsidiar garantării la nivel național a drepturilor omului și că autoritățile naționale sunt, în principiu, în poziție mai bună decât o instanță internațională să evalueze necesitățile și condițiile la nivel local. Marja de apreciere funcționează în tandem cu supravegherea în cadrul sistemului Convenției. În această privință, rolul Curții este de a verifica dacă deciziile adoptate de autoritățile naționale sunt compatibile cu Convenția, respectând marja de apreciere a Statului;

12. Prin urmare, Conferința:

a) Salută instituirea de către Curte în jurisprudență sa a principiilor subsidiarității și a marjei de apreciere, și încurajează Curtea să acorde multă importanță acestora și să le aplique consistent în hotărârile sale;

b) Concluzionează că, din motive de transparență și accesibilitate, în Preambulul Convenției trebuie inclusă o referință la principiul subsidiarității și la doctrina marjei de apreciere, așa cum au fost dezvoltate în jurisprudența Curții, și invită Comitetul Ministrilor să adopte instrumentul de amendare necesar până la sfârșitul anului 2013, și totodată reiterează angajamentul Statelor Părți de a acorda efect deplin obligației lor de a garanta drepturile și libertățile definite în Convenție;

c) Salută și încurajează dialogul deschis între Curte și Statele Părți ca mijloc de dezvoltare a unei înțelegeri mai bune a rolului fiecăruiu în ceea ce privește îndeplinirea obligației lor comune de a aplica Convenția, inclusiv dialogurile între Curte și:

i) instanțele judecătoarești supreme din Statele Părți;

ii) Comitetul Ministrilor, inclusiv în privința principiului subsidiarității și asupra clarității și coerentiei jurisprudenței Curții; și

iii) Agentii Guvernamentali și experții juridici din Statele Părți, în special în privința chestiunilor procedurale și prin consultarea lor asupra propunerilor de modificare a Regulamentului Curții;

d) Notează că interacțiunea între Curte și autoritățile naționale poate fi consolidată prin introducerea în Convenție a unei atribuții suplimentare a Curții, pe care Statele Părți a putea-o accepta optional, de a acorda la cerere opinii consultative în privința interpretării Convenției în contextul unei anumite cauze specifice la nivel național, fără a prejudicia caracterul facultativ al opiniilor pentru alte State Părți; în acest

scop invită Comitetul Miniștrilor să elaboreze proiectul unui protocol opțional la Convenție până la finele anului 2013; și invită Comitetul Miniștrilor să decidă ulterior asupra adoptării acestuia; și

e) Amintește că Conferința de la Izmir a invitat Comitetul Miniștrilor să considere problema măsurilor provizorii prevăzute în articolul 39 al Regulamentului Curții; și invită Comitetul Miniștrilor să aprecieze dacă a avut loc o scădere semnificativă a numărului acestora și dacă cererile în care sunt aplicate măsurile provizorii sunt procesate în prezent cu celeritate, și să propună acțiuni necesare.

C. Cererile depuse la Curte

13. Dreptul de a sesiza Curtea cu o cerere individuală este piatra de temelie a sistemului Convenției. Dreptul de a depune o cerere la Curte ar trebui să fie realizabil în practică, iar Statele Părți trebuie să asigure că nu împiedică exercițiul efectiv al acestui drept.

14. Criteriile de admisibilitate stipulate în articolul 35 al Convenției definesc cererile pe care Curtea trebuie să le examineze în fond. Acestea trebuie să ofere Curții instrumente practice care să asigure că ea se poate concentra asupra acelor cauze în care principiul sau semnificația unei încălcări justifică examinarea sa. Este atribuția Curții să decidă asupra admisibilității cererilor. În acest sens, este important ca Curte să continue să aplice în mod strict și uniform criteriile de admisibilitate, astfel încât să consolideze încrederea în rigurozitatea sistemului Convenției și să evite încărcarea nejustificată a volumului său de muncă.

15. Prin urmare, Conferința:

a) Salută sugestia Curții de a scurta termenul de depunere a unei cereri la Curte, prevăzut de articolul 35(1) al Convenției; conchide că termenul de patru luni este adecvat; și invită Comitetul Miniștrilor să adopte instrumentul de amendare necesar până la finele anului 2013;

b) Salută aplicarea mai strictă de către Curte a termenului stipulat în articolul 35(1) al Convenției; și reiterează importanța aplicării depline, coerente și previzibile a criteriilor de admisibilitate de către Curte, inclusiv a reglementărilor care vizează sfera sa de jurisdicție, atât pentru a asigura administrarea eficientă a justiției cât și pentru a proteja rolul Curții și al autorităților naționale;

c) Conchide că articolul 35(3)(b) al Convenției necesită a fi amendat în scopul eliminării cuvintelor „și cu condiția de a nu respinge din acest motiv nicio cauză care nu a fost examinată corespunzător de o instanță națională”; și invită Comitetul Miniștrilor să adopte instrumentul de amendare necesar până la finele anului 2013;

d) Afirmă că o cerere trebuie considerată ca fiind vădit neîntemeiată în sensul articolului 35(3)(a), inter alia, dacă Curtea consideră că cererea înaintea o plângere care a fost examinată corespunzător de instanțele judecătoarești naționale, cu aplicarea drepturilor garantate de Convenției și în lumina jurisprudenței bine-definite a Curții, inclusiv a chestiunilor ce țin de marja de apreciere, cu excepția cazului în care Curtea constată că cererea ridică o problemă serioasă care afectează interpretarea sau aplicarea Convenției; și încurajează Curtea să ia în considerare necesitatea adoptării unei abordări stricte și coerente atunci când declară inadmisibile asemenea cereri, clarificând, dacă este nevoie, jurisprudența sa.

e) Constată cu satisfacție că Curtea a consolidat procesul de informare a reclamanților în privința procedurile sale, în special în privința criteriilor de admisibilitate;

f) Invită Curtea să introducă în Regulamentul Curții posibilitatea adoptării unei decizii separate cu privire la admisibilitate la cererea Guvernului părât, atunci când există un interes deosebit ca Curtea să statueze asupra efectivității unui recurs național vizat în cauză; și

g) Invită Curtea să dezvolte jurisprudența sa în ceea ce privește epuizarea căilor de recurs interne pentru ca, atunci când acestea există, reclamanții să fie obligați să reclame în instanțele judecătoarești naționale pretinsa încălcare a drepturilor Convenției sau a unei prevederi legale naționale, acordând, în acest fel, instanțelor de judecată naționale posibilitatea de a aplica Convenția în lumina jurisprudenței Curții.

D. Procesarea cererilor

16. Numărul cererilor depuse la Curte în fiecare an s-a dublat începând cu 2004. Un număr foarte mare de cereri sunt pendinte în prezent pe rolul formațiunilor inițiale de judecată a Curții. Mulți reclamanți, inclusiv cei cu cereri potențial întemeiate, trebuie să aștepte ani la rând un răspuns.

17. În lumina importanței dreptului de a sesiza Curtea cu o cerere individuală, Curtea trebuie să fie capabilă să examineze cererile inadmisibile în cel mai eficient mod posibil, cu un impact minimal asupra resurselor sale. Curtea a adoptat deja măsuri semnificative în acest scop în cadrul Protocolului nr.14, ceea ce merită să fie salut18. Cererile repetitive iau naștere cel mai des din probleme sistemice sau structurale existente la nivel național. Este responsabilitatea Statelor Părți, sub supravegherea Comitetului Miniștrilor, să asigure că asemenea probleme și încălcările care rezultă din acestea sunt soluționate ca parte a procesului de executare efectivă a hotărârilor Curții.

19. O altă problemă care naște îngrijorări serioase este cea a numărului în creștere a cauzelor pendinte pe rolul Camerelor Curții. Curtea trebuie să fie capabilă să-și concentreze atenția asupra încălcărilor noi susceptibile de a fi întemeiate.

20. Prin urmare, Conferința:

a) Salută progresele deja înregistrate de Curte în materie de procesare a cererilor, în special salută adoptarea:

i) politicii de prioritate, care a ajutat-o să se concentreze asupra celor mai importante și grave cauze; și

ii) metodelor de lucru care eficientizează, în special, procedurile de examinare a cauzelor inadmisibile și repetitive, cu menținerea corespunzătoare a responsabilității judiciare;

b) la act cu apreciere de faptul că Curtea ar putea procesa cauzele vădit inadmisibile aflate pe rolul său până în 2015; susține solicitarea Curții către Statele Părți ca, în scopul atingerii acestui obiectiv, să detașeze în continuare în Grefa Curții judecători naționali și avocați independenti de nivel înalt; și încurajează Statele Părți să procedeze la organizarea acestor detașări;

c) Exprimă îngrijorarea față de numărul mare de cereri repetitive pendinte pe rolul Curții; salută utilizarea continuă de către Curte a măsurilor proactive, în special a hotărârilor pilot, pentru tratarea încălcărilor repetitive într-un mod eficient; și încurajează Statele Părți, Comitetul Ministrilor și Curtea să conlucreze în vederea identificării căilor de soluționare a numărului mare de cereri care iau naștere din problemele sistemicе constatare de Curte, luând în considerare diversele idei care au fost înaintate, inclusiv implicațiilor lor legale, practice și financiare, și luând în calcul principiului tratamentului egal al Statelor Părți;

d) Bazându-se pe procedura hotărârilor pilot, invită Comitetul Ministrilor să ia în considerare oportunitatea și modalitățile unei proceduri prin intermediul căreia Curtea ar putea înregistra și soluționa un număr mic de cereri reprezentative selecționate din cadrul unui grup de cereri care reclamă aceeași încălcare împotriva aceluiasi Stat Parte părât, iar soluția să fie aplicabilă întregului grup;

e) la act de faptul că, pentru a permite Curții să examineze cererile pendinte pe rolul Camerelor sale într-un timp rezonabil, poate fi necesară desemnarea pe viitor a unor judecători suplimentari la Curte; ia act, în continuare, de faptul că acești judecători ar putea fi desemnați pe un termen diferit și/sau pentru funcții diferite în comparație cu judecătorii existenți la Curte; și invită Comitetul Ministrilor să decidă până la

finele anului 2013 dacă amendează sau nu Convenția pentru a permite numirea acestor judecători în urma adoptării unei decizii unanime a Comitetului Ministrilor acționând pe baza informației primite de la Curte;

f) Invită Curtea să consulte Statele Părți în problema aplicării unei interpretări mai largi a conceptului de jurisprudență bine definită în sensul articolului 28(1) al Convenției, astfel încât să permită examinarea unui număr mai mare de cazuri în procedură în fața unui Comitet, fără a prejudicia examinarea corespunzătoare a circumstanțelor individuale ale cauzei și caracterul facultativ al hotărârilor pronunțate în raport cu alte State Părți;

g) Invită Curtea să aprecieze, în urma consultării cu Statele Părți, cu societatea civilă și cu instituțiile naționale pentru drepturile omului, dacă:

i) în lumina experienței proiectului pilot, sunt necesare adoptarea unor măsuri adiționale care să faciliteze depunerea online a cererilor și să simplifice procedura de comunicare a cauzelor, asigurând, în același timp, că cererile care nu pot fi depuse online sunt acceptate în continuare;

ii) modelul cererii la Curte ar putea fi îmbunătățit pentru a facilita prezentarea și procesarea cererii;

iii) deciziile și hotărârile Curții ar putea fi puse la dispoziția părților cauzei într-un timp scurt de la pronunțarea în public; și

iv) pretențiile și observațiile privind satisfacția echitabilă, inclusiv costurile, ar putea fi prezentate într-o fază mai timpurie a procedurii în fața Camerei și a Marii Camere;

h) Estimează că implementarea integrală a acestor măsuri, cu implicarea resurselor adecvate, ar trebui, în principiu, să permită Curții să decidă în curs de un an dacă să comunice sau nu cauza și ulterior, în curs de doi ani de la comunicare, să pronunțe o decizie sau o hotărâre pe marginea tuturor cauzelor comunicate;

i) Exprimă angajamentul Statelor Părți de a lucra în parteneriat cu Curtea în vederea atingerii acestor rezultate; și

j) Invită Comitetul Ministrilor, în urma consultării Curții, să stabilească metoda prin care va aprecia dacă până în anul 2015 aceste măsuri s-au dovedit suficiente pentru a permite Curții să gestioneze cu succes volumul de muncă sau dacă sunt necesare măsuri suplimentare.

E. Judecătorii și jurisprudența Curții

21. Autoritatea și credibilitatea Curții depinde în mare parte de calitatea judecătorilor și a hotărârilor pe care aceștia le adoptă.

22. Nivelul înalt al judecătorilor aleși la Curte depinde de calitatea candidaților care sunt propuși Adunării Parlamentare. Rolul Statelor Părți în ceea ce privește propunerea candidaților de cea mai înaltă calitate posibilă este, aşadar, de o importanță fundamentală pentru succesul continuu al Curții, cum ar fi o Grefă de calitate înaltă, alcătuită din avocați aleși pentru aptitudinile lor juridice și pentru cunoștințele din domeniul dreptului și practicii Statelor Părți, Grefă care aduce un suport de neprețuit judecătorilor Curții.

23. Hotărârile Curții trebuie să fie clare și coerente, ceea ce este un factor al securității juridice. Aceasta ajută instanțele judecătoarești naționale să aplique Convenția cu mai mare precizie și ajută reclamanții să evalueze dacă cererea lor este imediată sau nu. Claritatea și coerența sunt deosebit de importante atunci când Curtea abordează probleme de domeniu general. Coerența aplicării Convenției nu obligă Statele Părți să implementeze uniform Convenția. Curtea a menționat că ia în calcul amendarea Regulamentului Curții cu scopul de impune unei Camere obligativitatea desesizării dacă ea consideră că are loc o deviere de la jurisprudență definită.

24. Stabilitatea corpului de judecători favorizează coerența Curții. Prin urmare, este, în principiu, indezirabil ca un judecător să nu servească întreg termenul mandatului prevăzut în Convenție.

25. Prin urmare, Conferința:

a) Salută adoptarea de către Comitetul Miniștrilor a Ghidului cu privire la selecția candidaților pentru funcția de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului și încurajează Statele Părți să-l pună în aplicare;

b) Salută crearea Grupului consultativ de experți cu privire la candidații pentru alegerea în funcția de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului; ia act de decizia Comitetului Miniștrilor de a analiza funcționarea Grupului consultativ după mandatul inițiat de trei ani; și invită Adunarea Parlamentară și Comitetul Miniștrilor să discute în privința modalităților de îmbunătățire a procedurii de alegere a judecătorilor;

c) Salută măsurile adoptate de Curte pentru menținerea și îmbunătățirea calității hotărârilor și, în special, pentru asigurarea sporirii în continuarea a clarității și coerenței hotărârilor; notează cu satisfacție că Curtea a recunoscut mult timp în urmă că este în interesul securității juridice, a previzibilității și egalității în fața legii ca ea să nu se abată, fără temei concludent, de la precedentele stabilite în cauzele anterioare; și, în special, invită Curtea să atragă atenție la importanța coerenței în hotărârile care vizează

aspecte ale aceleiași probleme, astfel încât să se asigure că efectul lor cumulativ continuă să ofere Statelor Părți o marjă de apreciere adekvată;

d) În lumina rolului central al Marei Camere în dobândirea coerenței jurisprudenței Curții, conchide că articolul 30 al Convenției trebuie amendat pentru a elibera cuvintele „în afara cazului în care una dintre părți se opune la aceasta”; invită Comitetul Miniștrilor să adopte instrumentul de amendare necesar și să aprecieze dacă, în consecință, sunt necesare alte modificări, până la finele anului 2013; și încurajează Statele Părți să se abțină de la obiectii pe marginea propunerilor de desesizare a unei Camere până la intrarea în vigoare a instrumentului de amendare;

e) Invită Curtea să examineze dacă includerea *ex officio* a vice-președinților fiecărei secțiuni va ameliora componența Marei Camere; și

f) Concluzionează asupra necesității amendării articolului 23 (2) al Convenției pentru a înlocui limita de vîrstă pentru judecători cu cerința ca aceștia să nu fi atins vîrsta de 65 de ani la data intrării în funcție, și invită Comitetul Miniștrilor să adopte instrumentul de amendare necesar până la finele anului 2013.

F. Executarea hotărârilor Curții

26. Fiecare Stat Parte se angajează să se conformeze hotărârilor definitive ale Curții în toate cauzele în care acestea sunt parte. Prin intermediul supravegherii, Comitetul Miniștrilor veghează ca hotărârile Curții să fie executate în mod corespunzător, inclusiv prin implementarea măsurilor generale destinate soluționării problemelor sistemic mai largi.

27. Comitetul Miniștrilor trebuie să verifice într-un mod efectiv și echitabil dacă măsurile adoptate de un Stat Parte au soluționat o încălcare. Comitetul Miniștrilor trebuie să poată lua măsuri efective în privința unui Stat Parte care nu-și execută obligațiile care-i incumbă în virtutea articolului 46 al Convenției. Comitetul Miniștrilor trebuie să acorde o atenție specială încălcărilor care relevă o problemă sistemică la nivel național și trebuie să asigure că Statul Parte execută cu celeritate și efectiv hotărârile pilot.

28. Comitetul Miniștrilor supraveghează execuția unui număr tot mai mare de hotărâri. Având în vedere că Curtea procesează cererile potențial imediate care sunt pendiente, este de așteptat ca volumul de muncă al Comitetului Miniștrilor să crească.

29. În consecință, Curtea:

a) Încurajează Statele Părți:

i) să creeze mijloace și mecanisme în plan intern care să asigure execuțarea rapidă a hotărârilor Curții, inclusiv prin implementarea Recomandării

Rec(2008)2 a Comitetului Ministrilor, și să împărtășească bunele practici în această privință;

ii) să elaboreze planuri de acțiune în privința execuției hotărârilor, făcându-le cât mai mult cu putință accesibile, inclusiv prin publicarea, dacă este posibil, în limba națională;

iii) să faciliteze rolul importat al parlamentelor naționale în evaluarea eficacității implementării măsurilor adoptate;

b) Reiterează invitația adresată Comitetului Ministrilor în cadrul Conferințelor de la Interlaken și Izmir de a aplica deplin principiul subsidiarității, potrivit căruia Statele Părți pot alege modul în care ele înțeleg să-și execute obligațiile care le revin în baza Convenției;

c) Invită Comitetul Ministrilor să continue să reflecteze asupra căilor de perfecționare a procedurilor sale, cu scopul garantării unei monitorizări efective a executării hotărârilor, în special, prin:

i) examinarea mai structurată a problemelor strategice și sistemică în cadrul ședințelor sale; și

ii) mai multă publicitate a ședințelor sale;

d) Invită Comitetul Ministrilor să examineze dacă sunt necesare măsuri mai eficace în raport cu Statele care nu execută hotărârile Curții într-un termen oportun;

e) Salută rapoartele regulate și bazele de date privind executarea hotărârilor publicate de Adunarea Parlamentară.

G. Viitorul pe termen lung al sistemului Convenției și al Curții

30. Prezenta Declarație abordează problemele imediate întâmpinate de Curte. Este, totodată, vital să se asigure eficacitatea viitoare a sistemului Convenției. În acest scop, este necesar un proces care să anticipateze provocările viitoare și să elaboreze o vizionare asupra viitorului Convenției, astfel încât deciziile viitoare să fie luate în timp util și într-un mod coerent.

31. În cadrul acestui proces, se poate dovedi necesar să fie evaluat rolul fundamental și natura Curții. Viziunea pe termen lung trebuie să garanteze perenitatea rolului cheie jucat de Curte în cadrul sistemului de protecție și promovare a drepturilor omului în Europa. Dreptul la un recurs individual la Curte rămâne piatra de temelie a sistemului Convenției. Reformele viitoare trebuie să consolideze capacitatea acestui sistem de a garanta o examinare rapidă și efectivă a încălcărilor grave.

32. Implementarea efectivă a Convenției la nivel național va permite Curții să joace pe un termen mai lung un rol mai întins și mai concentrat. Sistemul Con-

venției trebuie să ajute Statele să-și îndeplinească responsabilitatea lor primară de a implementa Convenția în plan național.

33. Grație unei mai bune implementări la nivel național, Curtea va putea să-și concentreze eforturile asupra încălcărilor serioase sau mai răspândite, asupra problemelor sistemică sau structurale și asupra chestiunilor importante privind interpretarea și aplicarea Convenției, și astfel va fi nevoie să redresize mai puține încălcări, și, în consecință, să pronunțe mai puține hotărâri.

34. Conferința de la Interlaken a invitat Comitetul Ministrilor să evaluateze, în perioada 2012-2015, în ce măsură aplicarea Protocolului nr. 14 și a Planului de acțiuni de la Interlaken au îmbunătățit situația Curții. În baza acestei evaluări, Comitetul Ministrilor a fost invitat să se pronunțe, până la finele anului 2015, asupra necesității adoptării altor acțiuni. De asemenea, acesta a fost invitat să decidă, până la sfârșitul anului 2019, dacă măsurile adoptate s-au dovedit a fi suficiente pentru a asigura funcționarea durabilă a mecanismelor de control ale Convenției sau dacă sunt necesare modificări mai profunde.

35. În consecință, Curtea:

a) Salută procesul de reflecție asupra viitorului pe termen lung a Curții inițiat de Conferința de la Interlaken și continuat de Conferința de la Izmir și salută contribuția Conferinței informale de la Wilton Park la această reflecție;

b) Invită Comitetul Ministrilor să definească până la finele anului 2012 procesul care îi va permite să-și îndeplinească misiunea care i-a fost conferită de prezenta Declarație și de Declarațiile adoptate de Conferințele de la Interlaken și Izmir;

c) Invită Comitetul Ministrilor, în cadrul îndeplinirii mandatului care i-a revenit în urma aplicării Declarațiilor adoptate de Conferințele de la Interlaken și Izmir, să examineze viitorul sistemului Convenției, iar această analiză să cuprindă provocările viitoare care vor apărea în calea respectării drepturilor și libertăților garantate de Convenție și modalitatea în care Curtea își poate îndeplini mai bine rol dublu de garant al persoanelor a căror drepturi și libertăți nu sunt asigurate la nivel național și de interpretare autentică a Convenției;

d) Propune ca Comitetul Ministrilor să execute această sarcină în cadrul structurilor existente, asigurând, în același timp, participarea și consultarea experților externi, după caz, pentru a obține o paletă largă de expertize și pentru a facilita analiza pe cât de posibil mai aprofundată a problemelor și a posibilelor soluții;

e) Prevede că Comitetul Ministrilor va efectua, ca parte a acestei sarcini, o analiză comprehensivă a potențialelor opțiuni în privința rolului și funcționării viitoare a Curții, care să cuprindă o analiză a modulu în care poate fi conservat sistemul Convenției în forma sa esențială actuală și a unor modificări mai profunde în ceea ce privește soluționarea cererilor de către Convenție, cu scopul de a reduce numărul cauzelor care trebuie examineate de către Curte.

f) Invită Statele Părți să inițieze, inclusiv prin Comitetul Ministrilor, o examinare comprehensivă a:

i) procedurii de monitorizare a executării hotărârilor Curții și a rolului Comitetului Ministrilor în acest proces; și

ii) accordarea satisfacției echitabile reclamanților în temeiul articolului 41 al Convenției; și

g) Ca prim pas, invită Comitetul Ministrilor să ajungă la o viziune provizorie asupra acestor chestiuni până la finele anului 2015.

H. Prevederi generale și finale

36. Aderarea Uniunii Europene la Convenție va ameliora aplicarea coerentă a drepturilor omului în Europa.

Prin urmare, Conferința ia act cu satisfacție de progresul în pregătirea proiectului acordului de aderare și îndeamnă la finalizarea rapidă și cu succes a acestor lucrări.

37. De asemenea, Conferința notează cu apreciere că, în virtutea mandatului oferit de Conferințele de la Interlaken și Izmir, s-a purces la examinarea chestiunii dacă ar putea fi introdusă, fie sub forma unui statut al Curții fie a unei noi dispoziții în Convenție, o procedură simplificată de amendare a prevederilor Convenției în ceea ce privește problemele organizaționale, și îndeamnă la finalizarea rapidă și cu succes a acestor lucrări care țin cont pe deplin de dispozițiile constituționale ale Statelor Părți.

38. În cazul în care deciziile de aplicare a acestei Declarații implică cheltuieli financiare pentru Consiliul Europei, Conferința invită Curtea și Comitetul Ministrilor să cuantifice aceste cheltuieli cât mai curând posibil, având în vedere principiile bugetare al Consiliului Europei și de necesitatea de a acorda atenție costurilor.

39. Conferința:

a) Invită Președinția Marii Britanii să transmită prezenta Declarație și Procesul-verbal al Conferinței Comitetului Ministrilor;

b) Invită Statele Membre, Comitetul Ministrilor, Curtea și Secretarul General al Consiliului Europei să pună în practică această Declarație; și

c) Invită Președinția ulterioară a Comitetului Ministrilor să asigure dinamica ulterioare a reformei Curții și a implementării Convenției.

*Оба глаза закрои - сердце станет, как глаз,
Мир другим ты узришь, окружающий нас.
Откажись же от личных своих притязаний -
Одобренье последует в этом же час!*

(Омар Хайям)

*О чудо четырех стихий, внемли ты вести
Из мира тайного, не знающего лести!
Ты зверь и человек, злой дух и ангел ты;
Все, чем ты кажешься, в тебе таится вместе.*

(Омар Хайям)

*Один припев у мудрости моей:
«Жизнь коротка - так дай же волю ей!
Умно бывает подстригать деревья,
Но обкорнать себя - всего глупей...»*

(Омар Хайям)

ACORDUL

DINTRE CONSIGLIO NAZIONALE FORENSE

ȘI UNIUNEA AVOCĂȚILOR DIN

REPUBLICA MOLDOVA

Consiglio Nazionale Forense (CNF) este o instituție de drept public, necomercială, cu sediul în cadrul Ministerului Justiției din Roma, str. Arenula nr.7, reprezentată de Vicepreședintele, avocatul Carlo Vermiglio,

și

Uniunea Avocaților din Moldova (UAM) cu sediu în Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 53-a, reprezentată de Președintele, avocatul Gheorghe Amihalachioae,

în cadrul unei colaborări din ce în ce mai strânse dintre instituțiile avocaturii din cele două state europene, conștientizând necesitatea materializării intereselor comune ale țărilor europene latine, cu o tradiție de drept continental, dar, mai cu seamă, drept urmare a relațiilor speciale de prietenie și a schimbului existent dintre Italia și Republica Moldova,

CONVIN

asupra următoarelor:

Art. 1 Programul de colaborare dintre CNF și UAM

1. Părțile contractante, prin prezentul acord, instituie un raport de colaborare privilegiată între instituțiile reprezentative ale avocaturii din Italia și cele din Republica Moldova.
2. În baza prezentului acord, vor putea fi încheiate protocoale executive pe marginea unor programe comune specifice activității de asistență reciprocă, a acțiunilor comune, și a oricărei alte forme de sinergie între părți, pentru care va fi necesară o ulterioară specificare a angajamentelor.

Art. 2 Consultare și asistență

1. În lumina relațiilor de schimb actuale, care au loc între Italia și Republica Moldova, în special, făcând referire la prezența numeroasă a cetățenilor moldoveni pe teritoriul italian și a existenței intereselor antreprenoriale italiene în Republica Moldova, fiecare parte va putea cere consultația celeilalte părți cu privire la aspecte juridice și profesionale de interes comun.
2. Partea solicitată va oferi orice informație ce ține de competența sa, în vederea îmbunătățirii și simplificării schimbului juridic dintre cele două țări.
3. În cazul în care ar apărea anumite dificultăți referitoare la legislația sau practica exercitării profesiei de avocat în relațiile transfrontaliere, fiecare dintre părți se angajează ca, la solicitarea celeilalte părți, să ofere, în limitele propriilor puteri, asistență proprie, în vederea îmbunătățirii dialogului dintre profesioniștii italiani și cei moldoveni.

Art. 3 Vizite și delegații

1. Părțile subliniază utilitatea schimbului dintre CNF și UAM, atât la nivel politic, cât și la nivel tehnic, în vederea consolidării intențiilor expuse în prezentul protocol. După semnarea acordului, părțile vor organiza vizita propriei delegații în celălalt stat, ce vor consta din întrunirile oficiale la sediul părții-gazdă, și, eventual, prezentarea generică a instituțiilor supreme ale Statului.

2. Fiecare delegație va fi însoțită de Președinte sau de Consilierul împuternicit de acesta și va fi compusă, fie din consilieri aleși, fie din avocați cu cunoștințe tehnice specifice domeniului activității juridice.
3. Vizitele și delegațiile ulterioare vor putea fi organizate la inițiativa oricărei dintre părțile semnatare, cu o periodicitate de cel puțin o vizită pe an, alternativ în unul din cele două State, în fiecare an.

Art. 4 Cooperarea culturală

1. CNF are intenția de a promova activitățile de schimb și de cunoaștere culturală aprofundată a instituțiilor avocaturii din Italia și Republica Moldova, punând în valoare tradițiile juridice comune, precum și unitatea intereselor curente.
2. CNF, va putea, inclusiv prin intermediul Fundației Școlii Superioare a Avocaturii și a Fundației Avocaturii italiene, promova întâlniri, seminare, schimburi de vizite și burse de studii pentru studierea și îmbunătățirea cunoștințelor specifice anumitor subiecte inerente profesiei de avocat, precum și a problemelor de drept material de actualitate majoră și interes reciproc.
3. UAM va pune la dispoziție informația cu privire la conferințe, congrese, seminare, cursuri și studii internaționale și naționale, ce se referă la principiile, drepturile și obligațiile inerente profesiei de avocat, care avea loc pe teritoriul Republicii Moldova.
4. Orice propunere de inițiativă culturală va fi preventiv prezentată celeilalte părți semnatare, pentru obținerea aprobării și reglementării aspectelor în detaliu cu privire la participarea corespunzătoare.

Art. 5 Colaborarea la nivel european

1. Fiind membre ale CCBM, părțile se angajează să promoveze orice inițiativă în vederea susținerii interesului comun în cadrul CCBM sau, mai generic, în fața instituțiilor europene.
2. Părțile se angajează să susțină activitatea CCBM, valorificând implementările structurilor Avocaturii din ambele țări și participarea Statului la un sistem judecătoresc european comun.

Art. 6 Comisia pentru drepturile omului

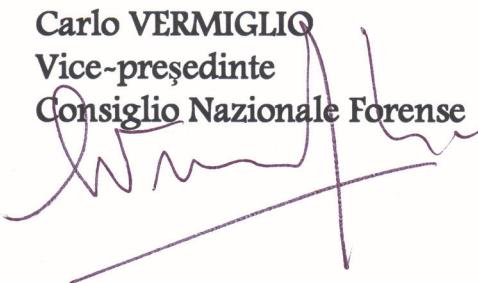
1. Se constituie o comisie permanentă comună a CNF și UAM pentru drepturile omului.
2. Comisia va utiliza colaborarea dintre avocații italieni și cei din Republica Moldova, care vor fi desemnați de către părți în virtutea competenței lor profesionale.
3. Comisia va realiza studii și cercetări, va promova publicații, întâlniri tematice și conferințe în materie de protecție a drepturilor fundamentale ale omului.
4. Comisia va organiza conferințe anuale în Republica Moldova sau în Italia, dedicate evaluării stării de protecție a drepturilor fundamentale în Statele semnatare.

Art. 7 Dispoziții finale

1. Prezentul acord intră în vigoare la data semnării și are o durată nelimitată.
2. Acordul este redactat atât în limba română, cât și în limba italiană, ambele texte fiind egal autentice.

Încheiat la Chișinău, 11.05.2012

Carlo VERMIGLIO
Vice-președinte
Consiglio Nazionale Forense

Gheorghe AMIHALACHIOAE
Președinte
Uniunea Avocaților din Moldova

UNIUNEA AVOCĂȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

COMISIA PENTRU ETICĂ ȘI DISCIPLINĂ

CAUZA DISCIPLINARĂ ROȘCA SNEJANA

DECIZIA din 02 aprilie 2012

Comisia pentru Etică și Disciplină a Uniunii Avocăților din Republica Moldova (în continuare - Comisia) în următoarea componență: Tetelea Eugen, președinte, Bobu Petru, Dumitran Ignat, Istrate Angela, Dodon Victor, Cașu Alexandru, Tăbiră Vitalie, Roman Zadoinov, Țurcanu Ion, precum și Devițcaia Victoria, secretar, deliberând în privat la data de 02.04.2012, a adoptat la această dată, prezenta Decizie, după cum urmează:

a examinat sesizarea Șefului Biroului de probă-țiune Râșcani, mun. Chișinău G.Onila, cu anexarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2011, prin care, a fost menținută sentința de condamnare a avocatului Roșca Snejana din 16.06.2011, emisă de Judecătoria Botanica prin care a fost recunoscută vinovată, în temeiul art.326 alin.(1) CP și i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1000 u.c. cu privarea de dreptul de a exercita funcția de avocat pentru un termen de 1 /un/ an.

Pe marginea sesizării indicate, parvenite la Comisia, Comisia a găsit de cuvintă că nu sunt necesare explicațiile avocatului vizat, deoarece asemenea situații de fapt sunt expuse clar în prevederile Legii cu privire la avocatură art.25 alin (1) lit.g), art.57 alin.(1) lit.e), art.30 alin.(1) lit.g) ale Statutului profesiei de avocat, astfel avocatul nici nu a fost invitat la ședința Comisiei.

Verificând circumstanțele invocate în sesizarea parvenită la Comisia și documentându-se asupra sentinței de condamnare a Judecătoriei Botanica din 16.06.2011 și Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 09.11.2011 în privința avocatului Roșca Snejana, Comisia consideră că avocatul a admis abatere disciplinară și că această abatere atrage sancționarea disciplinară. Potrivit prevederilor art.57 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la avocatură, una din sancțiunile disciplinare este retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, în temeiul art.25 alin.(1) și art.30 alin.(1) lit.g) al Statutului profesiei de avocat.

Iar potrivit art.25 alin.(1) lit.g) al Legii cu privire la avocatură și art.30 alin.(1) lit.g) al Statutului profesiei de avocat, licența pentru exercitarea profesiei de avocat se retrage, în particular, în cazul rămânerii definitive a sentinței instanței judecătorești de condamnare a avocatului.

Tinând cont de gravitatea abaterii disciplinare constatate, de faptul că un asemenea comportament aduce prejudicii imaginii avocaturii și infăptuirii justiției, precum și având în vedere caracterul imperativ al normei articolului 25 alin.(1) lit.g) din Legea cu privire la avocatură și art.30 alin.(1) lit.g) al Statutului profesiei de avocat, Comisia consideră, în mod unanim, potrivit a-i aplica avocatului Roșca Snejana sancțiunea disciplinară în formă de retragere a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat.

Din considerentele menționate, Comisia a decis:

1. A intenta procedura disciplinară în privința avocatului Roșca Snejana.
2. A-i aplica avocatului Roșca Snejana sancțiunea disciplinară sub formă retragere a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nr.1784 din 11.01.2010.
3. A informa autorul sesizării și pe avocatul Roșca Snejana despre decizia Comisiei.
4. Decizia Comisiei pentru Etică și Disciplină privind aplicarea sancțiunii disciplinare poate fi contestată în contencios administrativ.

*Președintele Comisiei
Secretarul Comisiei*

*Eugen Tetelea
Devițcaia Victoria*

CAUZA DISCIPLINARĂ CIUMAC NICOLAE

Petition nr. 050/PA din 22.02.2012

DECIZIA din 14 mai 2012

Comisia pentru Etică și Disciplină în componență membrilor prezenți: Eugen Tetelea președinte, Roman Zadoinov, Petru Bobu, Alexandru Cașu, Ignat Dumitru, Iurie Mărgineanu, Angela Istrate, Victor Dodon, Vitalie Tabără și Ion și Devițcaia Victoria, secretar, a examinat petiția cet. Popa Vitalie în privința avocatului Ciucă

Nicolae, licența nr.2177 din 26.05.2011 și a constatat următoarele:

În petiția cet. Popa Vitalie se invocă faptul că avocatul Ciumac Nicolae, pentru a obține licență de avocat, în 2008, a ascuns faptul că a fost eliberat din organele procuraturii pe motive compromițătoare și a prezentat acte false.

Avocatul Ciumac Nicolae, la ședința comisiei din 14.05.2012, a fost prezent și a explicat, că într-adăvăr, a fost eliberat din organele procuraturii pentru săvârșirea acțiunilor compromițătoare, dar nu a avut intenția să ascundă acest fapt. Deoarece la eliberarea din organele procuraturii, nu i s-a eliberat carnetul de muncă, la angajarea la noul loc de activitate, i s-a întocmit un nou carnet de muncă, în care era indicat numai ultimul loc de muncă, pe care l-a și prezentat Comisiei de Licențiere.

Verificând toate circumstanțele cauzei disciplinare și documentându-se asupra copiei legalizate a carnetului de muncă, asupra scrisorii șefului Secției personal a Procuraturii Generale, copiei ordinului de eliberare, Comisia consideră că avocatul Ciumac Nicolae a admis abatere disciplinară și că această abatere disciplinară atrage sancționarea disciplinară potrivit prevederilor art.10 alin.(3) lit.d), art.25 alin.(1) lit.e art.57 alin.(1) lit.c) a Legii cu privire la avocatură. Înțînd cont de gravitatea abaterii disciplinare precum și având în vedere caracterul imperativ al art.25 alin.(1) lit.e) al Legii cu privire la avocatură, comisia:

DECIDE:

1. A recunoaște că în acțiunile avocatului Nicolae Ciumac, licența nr.2177 din 26.05.2011, exprimate prin acțiuni nelegitime ale avocatului la obținerea licenței, există abatere disciplinară.

2. A-i stabili avocatului Nicolae Ciumac sancțiunea disciplinară sub formă de retragere a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat.

3. Prezenta decizie poate fi contestată în contenciosul administrativ.

*Președintele Comisiei
Secretarul Comisiei*

*Eugen Tetelea
Devițcaia Victoria*

CAUZA DISCIPLINARĂ SERGHEI MOCANU

DECIZIA din 14 mai 2012

Comisia pentru Etică și Disciplină în componența membrilor prezenți: *Eugen Tetelea președinte, Roman Zadoinov, Petru Bobu, Alexandru Cașu, Ignat Du-*

mitru, Iurie Mărgineanu, Angela Istrate, Victor Dodon, Vitalie Tabără și Ion Turcanu și Devițcaia Victoria, secretar, a examinat petițiile cet. Potîngă Igor, Pocitari Nicolae, Bădărău Maria, Colesnicenco Eugeniu, Pocitari Serghei, Balagura Marcel, precum și sesizările deputatului Tudor Deliu și ale lui Știrbu Tudor, ofițer superior de urmărire penală al SUP a CP Centru, în privința avocatului Serghei Mocanu.

Petiționarii în petițiile respective invocă faptul că, pentru obținerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, Serghei Mocanu a prezentat Comisiei de Licențiere un carnet de muncă fals.

Avocatul Serghei Mocanu a fost invitat la ședința din 23.01.2012, 06.02.2012, 05.03.2012, 02.04.2012 și 14.05.2012. S-a prezentat la ședința din 02.04.2012, a solicitat copiile petițiilor, care i-au fost înmânate, și a fost invitat, sub semnătură, la ședința din 14.05.2012.

La ședința din 05.03.2012 și la cea din 14.05.2012 a solicitat, prin telegramă, amânarea examinării pe motiv de boală. Comisia consideră posibilă examinarea petițiilor în lipsa avocatului, iar solicitările de amânare le consideră drept motiv de tergiversare a examinării, deoarece nici la ședința din 05.03.2012, nici la ședința din 14.05.2012, nu a prezentat acte justificative medicale.

Examinând petițiile, actele anexate și dosarul personal al avocatului Serghei Mocanu, comisia a constatat.

Serghei Mocanu, atât la admiterea la stagiu profesional, cât și la admiterea în profesia de avocat, a prezentat Comisiei de Licențiere copia legalizată a unui carnet de muncă care nu corespunde Hotărârii Guvernului nr. 867 din 28.11.1994 și Hotărârii Guvernului din 24.12.2007 „Privind carnetul de muncă”, originalul acestui carnet fiind prezentat de Serghei Mocanu la ședința din 02.04.2012.

Carnetul prezentat este de tip vechi, eliberat la 27.03.1996, în care lipsește stampila întreprinderii SA-Prut-80, care l-a eliberat.

Conform înscrisurilor nr. 4 și nr. 5 din carnetul prezentat, rezultă că, în perioada 06.04.1994 – 01.04.1997, Serghei Mocanu a activat în cadrul MAI, fapt care vine în contradicție cu data eliberării carnetului de muncă.

Verificând circumstanțele invocate în petiții și documentându-se asupra scrisorilor comisarului CPR Ungheni nr.8437 din 12.07.2011, ale șefului Secției personal a Procuraturii Generale nr.33-2d/12-119 și ale protectorului pe personal al Academiei de Poliție nr.645 din 21.07.2011, Comisia mai constată că, în perioada 1994-09.09-1996 și 02.10.1996-21.03.1997, Serghei Mocanu a activat în cadrul MAI în ambele

cazuri fiind eliberat în baza art.88 al.(6) al Regulamentului cu privire la serviciul în organele afacerilor interne pentru încălcarea disciplinei.

În perioada 15.02.2000-07.03.2002, a activat în cadrul organelor procuraturii, de unde a fost concediat conform art.38 alin.(4) CM, fapte care nu sunt înregistrate în carnetul de muncă prezentat de Serghei Mocanu și ascunse de dumnealui la admiterea în profesia de avocat.

Comisia consideră că avocatul Serghei Mocanu a admis abatere disciplinară și că această abatere disciplinară atrage sancționarea disciplinară. Potrivit prevederilor art.57 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la avocatură, una din sancțiunile disciplinare este retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat în baza art.25 alin.(1) lit.e).

Ținând cont de gravitatea abaterii disciplinare și de caracterul imperativ al art.25 alin.(1) lit.e) Comisia

DECIDE

1. A recunoaște că, în acțiunile avocatului Serghei Mocanu, licența nr.2163 din 26.05.2011, exprimate prin acțiuni nelegitime ale avocatului la obținerea licenței, există abatere disciplinară.

2. A stabili avocatului Serghei Mocanu sancținea disciplinară sub formă de retragere a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat.

3. Prezenta decizie poate fi contestată în contenciosul administrativ.

*Președintele Comisiei
Secretarul Comisiei*

*Eugen Tetelea
Devițcaia Victoria*

CAUZA DISCIPLINARĂ NENIȚA SVETLANA

DECIZIA din 04 iunie 2012

Comisia pentru Etică și Disciplină în componența membrilor săi prezenți: *Tetelea Eugeniu, președinte, Roman Zadoinov, Bobu Petru, Cașu Alexandru, Dodon Victor, Dumitran Ignat, Istrate Angela, Mărgineanu Iurie, Tăbîrță Vitalie, Turcanu Ion*, precum și Devițcaia Victoria, secretar, deliberând în privat la data de 04.06.2012, a adoptat la această dată, prezenta Decizie, după cum urmează:

PROCEDURA

1. Prezenta cauză disciplinară a fost inițiată la data de 02.04.2012 în baza plângerilor dlor Fatculina Lilia și Pilici Evghenia.

2. Avocatul Nenița Svetlana nu a fost de găsit de Comisia pentru Etică și Disciplină în decurs de jumătate de an.

FAPTE

Comisia a examinat petițiile depuse de Fatculina Lilia și Pilici Evghenia privind tragerea la răspundere disciplinară a avocatului Nenița Svetlana pentru abaterile disciplinare și a constatat următoarele.

La 28.07.2011, petiționara Fatculina Lilia a încheiat contract pentru acordarea asistenței juridice cu avocatul Nenița Svetlana; pentru servicii petiționara a achitat 500 de euro. Petiționara invocă faptul că nu poate găsi avocatul nominalizat pe motiv că telefonul mobil nu răspunde, iar la adresa juridică a avocatului este un magazin.

De asemenea, petiționara Pilici Evghenia a încheiat contract cu avocatul Nenița Svetlana pentru acordarea asistenței juridice fiului său aflat în detenție la un penitenciar din Federația Rusă și apoi transferat la penitenciarul din Republica Moldova, petiționara pentru serviciile menționate a achitat 5000 de lei. Petiționara susține că, după încheierea contractului, nu poate găsi avocatul pe motiv că telefonul mobil nu răspunde.

Comisia a contactat de nenumărate ori avocatul Nenița Svetlana prin intermediul telefoanelor 27-92-97 și 069-47-38-27 și a citat avocatul nominalizat prin telegramă la adresa CA „Svetlana Nenița” înregistrat în baza deciziei Ministerului Justiției din 24.06.2011 în mun. Chișinău, str. Albișoara, 22/1, dar Comisia a primit răspuns că pe această adresă se află o întreprindere.

Acest fapt a împiedicat Comisia să intre în posesia explicațiilor scrise și verbale ale avocatului respectiv și conținute în petițiile menționate.

ÎN DREPT

De la început, Comisia vrea să menționeze importanța crucială pe care o are Comisia pentru Etică și Disciplină într-o societate democratică.

Prin ratificarea de către Parlament, la 12 septembrie 1997, a Convenției Europene privind Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului (în continuare – CEDO), Republica Moldova s-a angajat să o respecte, aşa precum respectă Declarația Universală a Drepturilor Omului, proclamată de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948.

De asemenea Republica Moldova s-a angajat să respecte și să contribuie la un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri pentru garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală. Într-o societate democratică, conform principiului suveranității pot exista diferite căi de atingere a scopului propus.

Fiecare stat membru are dreptul să-și aleagă mijloacele proprii. Ceea ce este important este ca mijloacele alese să fie proporționale cu scopul urmărit și să permită atingerea acestuia.

În Republica Moldova, conform legii nr.1260-XV din 19.07.2002, guvernarea activității avocaților a fost încredințată unei asociații profesionale independente cum este Uniunea Avocaților.

Cu alte cuvinte, această contribuție în patrimoniul comun al Consiliului Europei obligă avocații să fie exemplu pentru toate popoarele și guvernele statelor membre.

În interiorul propriului stat, avocații, ca și judecătorii, procurorii etc., fiind o breaslă profesională juridică, sunt obligați, prin activitatea lor exemplară, să fie model pentru alte societăți profesionale.

Promovarea preeminenței dreptului, legalității, echității, dreptății, egalității etc. trebuie să fie în prim-plan și să predomine asupra protecționismului corporativ. Mai mult ca atât, respectarea cu diligență a dreptului conduce la ridicarea prestigiului corporativ și întărirea încrederii cetățenilor în actul de justiție.

Aceste cerințe sunt actuale și din cauză că, potrivit articolului 42 alin.(3) al Legii nr.1260-XV/19.07.2002, ședințele comisiilor pot fi deschise, iar hotărârile Comisiei pentru Etică și Disciplină, potrivit alineatului (7) art.56 din aceeași lege sunt publice.

CALIFICAREA ABATERII DISCIPLINARE

Legea cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002, MO, nr.159/582 din 04.09.2010, prevede, în art.54 alin.(1) lit.b), că avocatul este obligat să acorde asistență juridică, conform contractului încheiat cu clientul său și înănd cont de prevederile art.5 alin.(3) al Legii „Dreptul la asistență juridică calificată”, personale fizice și juridice sunt în drept să beneficieze, în modul stabilit, de asistență juridică a oricărui avocat în bază de acord al părților. Comisia consideră că aceste prevederi sunt încălcate prin faptul că avocatul Nenița Svetlana a pierdut legătura cu clienții săi.

De asemenea, o încălcare gravă a Legii cu privire la avocatură o constituie neprezentarea datelor de contact Consiliului Uniunii Avocaților din RM. Conform art.54 alin.(1) lit.h) Legii cu privire la avocatură, avocatul este obligat să informeze Ministerul Justiției și Consiliul Uniunii Avocaților în termen de 10 zile, despre schimbarea datelor de contact, a sediului cabinetului sau biroului asociat de avocați.

Înănd cont de gravitatea abaterii disciplinare comise, de faptul că un asemenea comportament aduce prejudiciu imaginii avocaturii și infăptuirii justiției, în temeiul art.57 alin.(1) lit.c) din Legea cu privire la avocatură, Comisia

DECIDE:

A-l sancționa pe avocatul Nenița Svetlana aplicându-i sancțiunea disciplinară – amendă în mărime de 3000 lei, sumă care se face venit la bugetul Uniunii Avocaților. Plata amenzii se face în termen de 30 de zile de la data emiterii prezentei decizie cu prezentarea la Consiliul Uniunii a dovezii de achitare a amenzii în termen de 5 zile de la scadență.

Decizia Comisiei pentru Etică și Disciplină privind aplicarea sancțiunii disciplinare poate fi contestată în contencios administrativ.

*Președintele Comisiei
Secretarul Comisiei*

*Eugen Tetelea
Devițcaia Victoria*

CAUZA DISCIPLINARĂ DELEU IULIA

DECIZIA din 04 iunie 2012

Comisia pentru Etica și Disciplină în componență membrilor săi prezenți: Eugeniu Tetelea, președinte, Bobu Petru, Cașu Alexandru, Dodon Victor, Dumitran Ignat, Istrate Angela, Mărgineanu Iurie, Tăbîrță Vitalie, Turcanu Ion și Zadoinov Roman, precum și Devițcaia Victoria, secretar, deliberând în privat la data de – 04.06.2012, a adoptat la această dată, prezenta Decizie, după cum urmează:

FAPTE

1. În urma examinării petițiilor cet.Cazacu Natalia, Lerpan Maria, Buza Anastasia, adresate Comisiei pentru Etică și Disciplină, Comisia a stabilit că este necesară examinarea temeiurilor de apariție a diferențelor între petiționari și avocatul Deleu Iulia.

2. Dna Deleu Iulia este un avocat din mun.Chișinău și activează în baza licenței nr.580 din 22.03.02 în cadrul Cabinetului Avocatului "Iulia Deleu".

3. Prin urmare, s-a stabilit că între proprietarii căminelor lațentiu V., Marcenco D. (în baza contractului de vânzare-cumpărare) și posesorii locuințelor, locuitorii casei de pe str. Chișinău, 5 și 5-A s.Floreni, r.Anenii Noi a apărut un conflict.

4. Pentru soluționarea litigiului, o parte din locuitorii următoarelor cămine, a încheiat un acord de asistență juridică cu avocatul Deleu Iulia.

5. Din petițiile adresate Comisiei, rezultă că avocatul Deleu I. a încheiat un contract de asistență juridică, la data de 28.02.2006, cu cetățeanul Cazacu Natalia. A primit un avans de 300 USD, sumă confirmată prin recipisă și 500 MDL (chitanță de uz intern nr.037669 (25.12.2005)), fără prezentarea bonului de

plată și contrar modului legal prevăzut pentru operațiunile de casă. Prevederile legale ale legislației nefiind corectate de doamna avocat până în prezent. Avocatul Iulia Deleu a fost împuternicită prin procură, la 27.01.2006, să reprezinte interesele clientului și să acționeze din numele lui, legătura cu clientul său ținându-se prin intermediul unor locatari din cămin, implicați în procesul de judecată.

6. Avocatul Iulia Deleu a încasat în 06.07.2006, conform chitanței de uz intern nr.037682, contrar prevederilor legale stabilite pentru operațiuni de casă 500 de lei pentru apărarea dreptului de folosință asupra spațiului locativ, Dnei Buza Anastasia, fără specificarea nr. Contractului (în baza căruia se apără drepturile). Cu toate că nu a fost specificat nr. contractului, Comisia ajunge la concluzia că, prin acțiunile sale, adică prin acceptarea să acorde asistență juridică, prin acord, prin cunoașterea problemei și obținerea secretelor clientei, explicând clientului că este necesitate de a prezenta anumite acte, stabilind strategia de apărare și plata unui avans din onorariu, contractul a fost încheiat iar servicii juridice au fost angajate de ultima.

7. Din petiția Dnei Lupan Maria și Betiv Rodion (cumpărătorii locuințelor de la Iațentiu V. și Marcenco D.) reiese că în cadrul examinării cauzei civile, avocatul Deleu Iulia, a insultat partea adversă, numindu-i "ucigași" și "aferiști" primind observații din partea judecătorului.

8. La 16 iunie 2010, a fost emisă Hotărârea Colegiului civil și de contenciosul administrativ al Curții Supreme de Justiție prin care s-a declarat admis recursul înaintat de locatari, recunoscând nule certificatul de proprietate și anexa la acesta pe numele cet. Iațentiu V. și a contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Iațentiu V. și Marcenco D. cu recunoașterea dreptului de folosință a locatarilor reclamanți.

9. În urma procesului (cu privire la recunoașterea dreptului de folosință a locatarilor), persoane care nu erau parte la dosar, dar fiind posesorii și folosindu-se de spațiul pe care îl dețineau au început să facă reparație cu intenția de înstrăinare a acesteia, alții urmând să beneficieze de posesia și folosința locuințelor.

10. Cu toate acestea, avocatul Iulia Deleu, nefiind de acord că persoanele care nu au fost parte la dosarul nominalizat (la fel ca și cei care erau parte, dar care nu au achitat integral onorariul) să dispună de locuințele în litigiu, sau cum s-a expus în lămurirea comisariatului de poliție Anenii Noi „să profite de rezultatul muncii sale”, a început să-i intimideze cu

deposedare din motivul că aceștia nu au stins obligațiile față de avocat sau nu doreau în 2006 să beneficieze de serviciile sale.

11. Prin urmare, cu scopul de răzbunare, pentru a nu permite folosința locuințelor de către locuitori care nu au beneficiat de asistență juridică, precum și celor care nu au plătit integral sumele pretinse, avocatul Iulia Deleu a încheiat un contract de reprezentare cu Primăria s. Floreni și, la 29 martie 2012, prin decizia nr. 14/09 din 06 octombrie 2011, este desemnată ca reprezentant al Primăriei s. Floreni în vederea soluționării cazurilor împotriva locatarilor. Prin Decizia nr.1/02 din 31 ianuarie 2012, remunerarea avocatului constituie (50% din veniturile de care va beneficia Primăria ca urmare a vânzărilor apartamentelor în litigiu).

12. Din petiția colectivă reiese că avocatul Iulia Deleu reprezintă Primăria Floreni, împotriva locatarilor caselor 5 și 5-A (str. Chișinău s. Floreni), privind eliberarea spațiilor ocupate și în alte litigii ale Primăriei și Consiliului sătesc Floreni, pe când anterior reprezenta locatarii pentru instalarea în aceste apartamente.

13. Cetățeanul Buza Anastasia s-a adresat în contencios administrativ, privind obligarea Primăriei s. Floreni la eliberarea bonului de repartiție asupra spațiului locativ în care pârâtul este reprezentat de avocatul Deleu Iulia.

14. Comisia a ajuns la concluzie că relațiile contractuale între cet. Buza Anastasia și avocatul Deleu Iulia s-au stins în anul 2006, din cauza neîncrederii clientului în soluționarea cazului, precum și instigarea privind rezilierea contractelor cu avocatul și treacerea la negociere cu proprietarii locuințelor la acel moment.

15. La data de 21.09.2010, avocatul Deleu Iulia, din inițiativă proprie și din numele său, a înaintat către Comisariatul de poliție Anenii Noi (petiția nr. 4642 , din 21.09.2010) cerere de începere a urmăririi penale asupra cet. Buza Anastasia. În petițiile sale către organele respective, avocatul folosea cuvinte inadmisibile din domeniul penal cum spre exemplu „Escroacă”, fapt care denotă încălcarea prezumției de nevinovăție și aduce suferințe psihice negative. Prin scrisoarea nr.551 din 20.03.2012, avocatul Deleu Iulia, în mod ilegal și contrar deontologiei avocatului, a înaintat o cerere privind eliberarea informației despre starea sănătății cetățeanului Buza Anastasia de către Spitalul Clinic de Psihiatrie.

16. Relațiile între Cazacu Natalia și avocatul Deleu Iulia s-au stins din cauza că clientul nu a prelungit procura și nu a plătit 2000 de Euro pentru servicii-

le avocatului. Ultimul motiv, adică suma de 2000 de Euro a devenit motivul amenințărilor din partea avocatului, urmând să reprezinte reclamantul Primăria s. Floreni în cazurile de depoziitate a locuitorilor casei de pe str. Chișinău 5 și 5-A s. Floreni, r. Anenii Noi dintre care și Cazacu Natalia.

DREPTUL

I. Necesitatea aplicării sanctiunii disciplinare.

a. Principii generale.

De la început, Comisia vrea să menționeze importanța crucială pe care o are Comisia pentru Etică și Disciplină într-o societate democratică.

17. Prin ratificarea de către Parlament, la 12 septembrie 1997, a Convenției Europene privind Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului (în continuare – CEDO), Republica Moldova s-a angajat să o respecte, precum respectă Declarația Universală a Drepturilor Omului, proclamată de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948.

18. De asemenea Republica Moldova s-a angajat să respecte și să contribuie la un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri pentru garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală.

19. Într-o societate democratică, conform principiului suveranității, pot exista diferite căi de atingere a scopului propus. Fiecare stat membru are dreptul să-și aleagă mijloacele proprii. Ceea ce este important e că mijloacele alese să fie proporționale cu scopul urmărit și să permită atingerea acestuia.

20. În Republica Moldova, conform Legii nr. 1260-XV din 19.07.2002, guvernarea activității avocaților a fost încredințată unei asociații profesionale independente cum este Uniunea Avocaților.

21. Cu alte cuvinte, această contribuție în patrimoniul comun al Consiliului Europei obligă avocații să fie exemplu pentru toate popoarele și guvernele statelor membre.

22. În interiorul propriului stat, avocații, ca și judecătorii, procurorii etc., fiind o breaslă profesională juridică, sunt obligați, prin activitatea lor exemplară, să fie model pentru alte societăți profesionale.

23. Promovarea preeminenței dreptului, legalității, echității, dreptății, egalității etc. trebuie să fie pe primul plan și să predomine asupra protecționismului corporativ. Mai mult ca atât, respectarea cu diligență a dreptului duce la ridicarea prestigiului corporativ și întărirea încrederii cetățenilor în actul de justiție.

24. Aceste cerințe sunt actuale și din cauza că potrivit articolului 42 al. (3) al Legii nr. 1260 XV/19.07.2002

ședințele comisiilor pot fi deschise, iar hotărârile Comisiei pentru Etică și Disciplină, potrivit alineatului (7) art.56 din aceeași lege sunt publice.

25. Din Preambulul Codului Deontologic al avocaților (Adoptat de Congresul Avocaților din 20 decembrie 2002, cu modificările și completările adoptate la 23 martie 2007 de Congresul Avocaților) deducem că, în executarea profesiei, avocatul este obligat să acționeze pentru asigurarea accesului liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil, să acționeze prin toate mijloacele legale pentru a proteja profesia, demnitatea și onoarea corpului de avocați.

b. Calificarea abaterii disciplinare.

26. În această cauză este necesară stabilirea mai clară a unor aspecte de principiu a activității avocatului în relațiile cu clienții.

27. Potrivit paragrafului 1.3. al Codului Deontologic natura misiunii avocatului este presupusă a fi depozitarul secretelor clienților săi și al comunicărilor confidențiale, fiind un drept și o datorie fundamentală a avocatului. Obligația de a păstra secretul profesional este absolută și nelimitată în timp.

28. Obiectul secretului profesional îl constituie chestiunile cu care o persoană s-a adresat după asistență juridică, esența consultațiilor oferite de avocat, procedeele de strategie și tactică ale apărării sau reprezentării, datele privind persoana care s-a adresat după asistență și alte împrejurări care rezultă din activitatea profesională a avocatului.

29. Potrivit paragrafului 1.6 al Codului Deontologic avocatul are obligația să apere cât mai eficient interesele clientului său, chiar în raport cu propriile sale interese, interesele vreunui coleg, cele ale profesiei în general sau ale statului

30. Potrivit paragrafului 2.al Codului Deontologic relațiile cu clientul trebuie să fie oficiale, bazate pe respect reciproc, avocatul nu este în drept să accepte o propunere frauduloasă și este dator să acționeze în conformitate cu legea.

31. Conflictul de interes presupune că:

31.1. Avocatul nu este în drept să consulte, să prezinte ori să apere mai mult de un client în una și aceeași cauză atunci când interesele acestora sunt conflictuale sau când există realmente riscul de a apărea un astfel de conflict de interes.

31.2. Avocatul trebuie să se abțină ca să se mai ocupe de cauzele tuturor clienților implicați, atunci când intervene un conflict de interes ale acestora, când secretul profesional riscă să fie violat sau când independentă sa riscă să fie pusă la îndoială.

31.3. Avocatul nu este în drept să accepte o cauză a unui nou client, dacă secretul informațiilor încrezintă de un vechi client riscă să fie violat sau atunci când cunoașterea de către avocat a cauzelor vechiului său client îl favorizează pe noul client în mod nejustificat.

c. Aplicarea principiilor generale.

32. În acțiunile avocatului Deleu Iulia se conțin abateri disciplinare exprimate prin încălcarea art.54 alin. 1 lit.K., Codul Deontologic al avocaților , paragraful 1.6.1., 2.8, 3.1., 3.2., 3.3. încălcarea art.54 alin. 2 lit. a.

33. Conform art.25 alin. 1 lit. f) al Legii nr. 1260-XV/19.07.2002 încălcarea gravă, de o singură dată, a normelor Codului deontologic al avocatului duce la retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat.

34. Comisia consideră că neliberarea documentelor contabile de casă de strictă evidență conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.764 din 25.11.1992 „Privind aprobarea normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova”, Legii contabilității nr.113 din 27.04.2007 precum și Standardelor Naționale de Contabilitate aprobată prin Ordinul MF nr. 174 din 25.12.1997 încălcarea, care nu a fost corectată de avocat până în prezent, reprezintă o abatere continuă a legislației în vigoare la epoca faptelor și care urmează a fi sancționată cu retragerea licenței de avocat.

35. Comisia consideră că jignirea cinstei și demnității persoanelor din partea avocatului, care produc

suferințe psihice negative, precum și încălcarea presupusei de nevinovăție comise intenționat reprezentă o abatere disciplinară pentru care avocatei Iulia Deleu se stabilește o sancțiune disciplinară sub formă de retragerea licenței de avocat.

36. Comisia consideră că acționarea în mod ilegal din partea avocatului, contrar intereselor fostului client (în urma consultațiilor sau încheierii contractului), folosindu-se de informația obținută de la acesta sau alte persoane, reprezintă o abatere disciplinară, care urmează a fi sancționată cu retragerea licenței de avocat.

37. În urma celor expuse, Comisia unanim a decis:

DECIZIE

1. A recunoaște faptul abaterii disciplinare comise de avocatul Iulia Deleu în circumstanțele descrise.

2. A-i aplica avocatului Deleu Iulia, licența nr. 580 din 22.03.02 , sancțiunea disciplinară sub formă de retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat pentru fiecare abatere în parte.

3. Decizia Comisiei pentru Etica și Disciplina privind aplicarea sancțiunii disciplinare poate fi contestata în contencios administrativ.

*Președintele Comisiei
Secretarul Comisiei*

*Eugen Tetelea
Devițcaia Victoria*

UNIUNEA AVOCĂȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

COMISIA DE LICENȚIERE A PROFESIEI DE AVOCAT HOTĂRÂREA nr. 13

04 iunie 2012

mun. Chișinău

1. Lozan Nina - președintele Comisiei de Licențiere
2. Devițcaia Victoria - secretar al Comisiei de Licențiere

Membrii Comisiei de Licențiere:

1. Lozan Nina	7. Popescu Dorin
2. Coadă Tudor	8. Spînu Ludmila
3. Constantinov Ana	9. Tăbîrță Adrian
4. Dron Ion	10. Turcanu Alexei
5. Moloșag Natalia	11. Ulianovschi Gheorghe
6. Ploșniță Emanoil	

Ordinea de zi:

1. A doua etapă a examenului de calificare în profesia de avocat (proba orală) din 04.06.2012.

A HOTĂRÂT:

1. A admite în profesia de avocat persoanele care au promovat examenul de calificare:

1. Bivol Andrei	9. Guzun Radu
2. Bria Feodor	10. Harabagiu Ion
3. Comanici Inga	11. Josanu Dumitru
4. Corcean Sorin	12. Lungu Vasile
5. Cornieț Nicolai	13. Maștalin Tatiana
6. Corpaci Olga	14. Micu Andrei
7. Deleu Doina	15. Trestianu Dorin
8. Fiodorov Vladislav	

1.1. A nu admite în profesia de avocat persoanele care nu au promovat a doua etapă, proba (verbală), a examenului de calificare:

1. Căuș Radu

Președintele Comisiei
Secretarul Comisiei

Nina Lozan
Devițcaia Victoria

ВЫСШИЙ АРБИТРАЖНЫЙ СУД РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Президиума Высшего Арбитражного Суда
Российской Федерации
№ 16067/11 Москва 15 марта 2012 г.

Президиум Высшего Арбитражного Суда Российской Федерации в составе: председательствующего – Председателя Высшего Арбитражного Суда Российской Федерации Иванова А.А.; членов Президиума: Амосова С.М., Андреевой Т.К., Бациева В.В., Витрянского В.В., Завьяловой Т.В., Иванниковой Н.П., Козловой О.А., Маковской А.А., Пановой И.В., Першутова А.Г., Сарбаша С.В., Слесарева В.Л., Юхнея М.Ф. – рассмотрел заявление корпорации «Аэлита Софтвэя Корпорейшн» о пересмотре в порядке надзора постановления Девятого арбитражного апелляционного суда от 09.06.2011 и постановления Федерального арбитражного суда Московского округа от 23.08.2011 по делу № А40-20664/08-114-78 Арбитражного суда города Москвы.

В заседании приняли участие представители: от заявителя – корпорации «Аэлита Софтвэя Корпорейшн» – Деньга С.Ю., Меркулова Л.А., Никифоров А.А., Попов П.А., Сасов К.А.; от Межрайонной

инспекции Федеральной налоговой службы № 47 по городу Москве – Александрова Е.Р., Званков В.В., Кабанова И.П., Сокорова Е.В., Шмытов А.А.

Заслушав и обсудив доклад судьи Завьяловой Т.В. и объяснения представителей участвующих в деле лиц, Президиум установил следующее.

Корпорация «Аэлита Софтвэя Корпорейшн» (США) (далее – корпорация) обратилась в арбитражный суд города Москвы с заявлением о признании недействительным решения Межрайонной инспекции Федеральной налоговой службы № 47 по городу Москве (далее – инспекция) от 11.02.2008 № 745 (далее – решение инспекции) о привлечении к ответственности за совершение налогового правонарушения в части доначисления 23 803 023 рублей 39 копеек налога на добавленную стоимость, 314 128 рублей 91 копейки налога на прибыль, начисления соответствующих сумм пеней и штрафа.

Основанием для доначисления спорных сумм налога, начисления пеней и сумм санкций послужил вывод инспекции о неправомерном исключении корпорацией из облагаемых оборотов при исчислении налога на добавленную стоимость выручки, полученной от результатов исследования и разработки программ для ЭВМ по заказу иностранной организации, не осуществляющей деятельность на территории Российской Федерации.

Корпорация расценивала свою деятельность в качестве прикладных научных исследований, а по правовому результату – как передачу авторских прав на указанные программы. Учитывая, что место совершения подобных операций в целях исчисления налога на добавленную стоимость в силу положений подпункта 4 пункта 1 статьи 148 Налогового кодекса Российской Федерации определяется как место деятельности заказчика (покупателя), корпорация не исчисляла и не уплачивала налог с данных операций.

Решением Арбитражного суда города Москвы от 05.02.2010 заявление корпорации удовлетворено.

Постановлением Девятого арбитражного апелляционного суда от 17.05.2010 решение суда первой инстанции оставлено без изменения.

Федеральный арбитражный суд Московского округа постановлением от 07.09.2010 названные судебные акты оставил без изменения.

Поскольку упомянутые судебные акты были вынесены в пользу корпорации, она на основании статей 106, 110, 112 Арбитражного процессуального кодекса Российской Федерации обратилась в Арбитражный суд города Москвы с заявлением о взыскании с инспекции 2 889 302 рублей 19 копеек судебных расходов на оплату услуг представителей, понесенных в связи с рассмотрением указанного спора.

Определением Арбитражного суда города Москвы от 09.03.2011 заявление удовлетворено в полном объеме.

Суд первой инстанции исходил из того, что корпорация документально подтвердила наличие и размер понесенных расходов по оплате услуг представителей, доказала их разумность, а инспекция не обосновала и не представила доказательств чрезмерности расходов.

Постановлением Девятого арбитражного апелляционного суда от 09.06.2011 определение суда первой инстанции от 09.03.2011 изменено: корпорации отказано в удовлетворении требования о взыскании с инспекции 2 789 302 рублей 19 копеек расходов на оплату услуг представителей,

в остальной части определение оставлено без изменения.

Федеральный арбитражный суд Московского округа постановлением от 23.08.2011 постановление суда апелляционной инстанции оставил без изменения.

В заявлении, поданном в Высший Арбитражный Суд Российской Федерации, о пересмотре в порядке надзора постановлений судов апелляционной и кассационной инстанций корпорация просит их отменить в части отказа в удовлетворении требования, ссылаясь на нарушение единообразия в толковании и применении арбитражными судами норм процессуального права.

В отзыве на заявление инспекция просит оставить оспариваемые судебные акты без изменения как соответствующие действующему законодательству.

Проверив обоснованность доводов, изложенных в заявлении, отзыве на него и выступлениях присутствующих в заседании представителей участников в деле лиц, Президиум считает, что обжалуемые судебные акты подлежат отмене, определение суда первой инстанции от 09.03.2011 – оставлению без изменения по следующим основаниям.

Частью 2 статьи 110 Арбитражного процессуального кодекса Российской Федерации предусмотрено, что судебные расходы на оплату услуг представителя, понесенные лицом, в пользу которого принят судебный акт, взыскиваются арбитражным судом с другого лица, участнико в дела, в разумных пределах. По этим же правилам распределяются судебные расходы в связи с рассмотрением апелляционной и кассационной жалоб (пункт 5 статьи 110 Кодекса).

Обязанность суда взыскивать расходы на оплату услуг представителя в разумных пределах является одним из предусмотренных законом правовых способов, направленных против необоснованного завышения размера оплаты услуг представителя и тем самым на

реализацию требования статьи 17 (часть 3) Конституции Российской Федерации. Именно поэтому в части 2 статьи 110 Арбитражного процессуального кодекса Российской Федерации речь идет, по существу, об обязанности суда установить баланс между правами лиц, участников в деле.

Корпорация в обоснование своей позиции о необходимости возмещения спорной суммы судебных расходов представила в суд договор

на оказание юридических услуг от 29.10.2007 № 29-10-7/215, заключенный с обществом с ограниченной ответственностью «Пепеляев, Гольцблат и партнеры» (с 03.02.2010 переименовано в общество с ограниченной ответственностью «Пепеляев Групп»; далее – общество «Пепеляев Групп», общество), дополнительное соглашение № 1 к этому договору, договор с транспортной компанией от 22.03.2007 № 173-к/у-07 и дополнительные соглашения к нему, акты сдачи-приемки услуг, акты оказанных транспортных услуг.

В представленных корпорацией в материалы дела отчетах перечислены действия, совершенные работниками названного общества по исполнению договора, в том числе анализ оспариваемого решения инспекции и сложившейся судебной практики, формирование правовой позиции применительно к рассматриваемой спорной ситуации, подготовка заявления в суд и иных процессуальных документов, представление интересов корпорации в судебных заседаниях трех судебных инстанций, подготовка отзывов на апелляционную и кассационную жалобы инспекции.

Приобщенными к материалам дела платежными документами подтверждена оплата оказанных корпорации юридических и транспортных услуг, предусмотренных соответствующими договорами.

Обосновывая разумность произведенных расходов по оплате оказанных юридических услуг, корпорация представила в суд данные о почасовых ставках услуг судебного представительства в налоговых спорах, оказываемых другими юридическими компаниями, которые были сопоставимы либо превышали ставки общества, оказавшего соответствующие услуги по рассмотренному делу.

Суд первой инстанции изучил представленные в материалы дела расчеты произведенных издержек и сравнительный анализ расценок, на основании которого пришел к выводу, что затраты корпорации на оплату юридических услуг, оказанных ей обществом «Пепеляев Групп», связаны с конкретными стадиями рассмотрения спора и соразмерны стоимости таких же услуг, оказываемых другими юридическими фирмами того же рейтингового уровня по критериям известности, открытости, качества услуг.

При определении суммы, подлежащей взысканию с инспекции в качестве судебных расходов, суд первой инстанции учел также и характер рассматриваемого спора, его сложность.

Так, суд указал, что для правильного разрешения дела спорным был вопрос применимого в

данной ситуации права, определение правообладателя авторских прав на созданную в Российской Федерации программу для ЭВМ, в связи с чем по ходатайству заявителя проведена компьютерно-техническая экспертиза, что повлекло необходимость постановки сторонами перед экспертами вопросов и представление ими дополнительных пояснений по избранной позиции.

Кроме того, судом первой инстанции были учтены такие обстоятельства, как отсутствие единобразной практики разрешения аналогичных споров в арбитражных судах, что инспекцией не отрицалось.

Отменяя определение суда первой инстанции и отказывая корпорации в праве на получение полного возмещения понесенных ею расходов, суды апелляционной и кассационной инстанций исходили из того, что возмещение расходов в сумме 2 789 302 рублей 19 копеек неразумно.

Снижение размера заявленных к возмещению судебных расходов, по мнению этих судов, вызвано невысокой сложностью арбитражного дела, разрешение которого требовало специальных познаний эксперта, а не правовой оценки спорной ситуации. Суды сочли, что корпорация не доказала соразмерности судебных расходов сложившейся в регионе стоимости услуг адвокатов, включая сведения органов статистики, а также не представила доказательств экономности оказанных ей услуг в том смысле, какой ему придают соответствующие положения информационных писем Президиума Высшего Арбитражного Суда Российской Федерации от 13.08.2004 № 82 «О некоторых вопросах применения Арбитражного процессуального кодекса Российской Федерации» и от 05.12.2007 № 121 «Обзор судебной практики по вопросам, связанным с распределением между сторонами судебных расходов на оплату услуг адвокатов и иных лиц, выступающих в качестве представителей в арбитражных судах» (далее – информационное письмо от 05.12.2007 № 121).

По мнению Президиума, при рассмотрении заявления корпорации суды апелляционной и кассационной инстанций не учли следующего.

Согласно правовой позиции Конституционного Суда Российской Федерации, изложенной в определении от 21.12.2004 № 454-О, реализация судом права по уменьшению суммы расходов возможна лишь в том случае, если он признает эти расходы чрезмерными в силу конкретных обстоятельств дела.

Вынося мотивированное решение об изменении размера сумм, взыскиваемых в возмещение соответствующих расходов, суды не вправе уменьшать его произвольно, тем более если другая сторона не заявляет возражения и не представляет доказательств чрезмерности взыскиваемых с нее расходов.

Как разъяснил Президиум Высшего Арбитражного Суда Российской Федерации в пункте З информационного письма от 05.12.2007 № 121, лицо, требующее возмещения расходов на оплату услуг представителя, обязано доказать их размер и факт выплаты, а другая сторона вправе доказывать их чрезмерность.

Аналогичная правовая позиция приведена в постановлениях Президиума Высшего Арбитражного Суда Российской Федерации от 20.05.2008 № 18118/07, от 09.04.2009 № 6284/07 и от 25.05.2010 № 100/10.

Из материалов дела усматривается, что инспекция, заявляя о необходимости отказа корпорации во взыскании судебных расходов в полном объеме, не представила в суд доказательств их чрезмерности, равно как и расчет суммы, возмещение которой является, по ее мнению, разумным и соразмерным, а также доказательств того, что какие-либо из указанных в отчетах общества «Пепеляев Групп» действий, совершенных с целью формирования правовой позиции, связанных с подготовкой процессуальных документов, сбором доказательств и представительством в суде, были излишними.

Между тем суд апелляционной инстанции, разрешая вопрос о судебных расходах, возложил на корпорацию, выигравшую спор в суде, не только обязанность по подтверждению факта и размера произведенных судебных расходов, но и обязанность по представлению доказательств соответствия понесенных расходов стоимости подобных услуг в регионе, а также сведений статистических органов о ценах на рынке юридических услуг, отвергнув представленную ею информацию о разумности расходов, рассчитанных исходя из стоимости аналогичных услуг других юридических компаний.

Таким образом, суд апелляционной инстанции полностью освободил инспекцию как проигравшую сторону от необходимости доказывания своей позиции по рассматриваемому вопросу и представлению доказательств чрезмерности взыскиваемых с нее расходов, что нарушило, по мнению Президиума, принцип состязательности

сторон, закрепленный в статье 65 Арбитражного процессуального кодекса Российской Федерации, и повлекло произвольное уменьшение судом размера заявленных к взысканию сумм расходов.

Признавая по собственной инициативе понесенные стороной судебные расходы явно завышенными, суд, по существу, берет на себя обязанность обосновать расчет суммы, которая, по его мнению, подлежит взысканию с проигравшей стороны. Однако это уменьшение не может быть произвольным, а должно учитывать такие факторы, как сложность дела, сложившиеся на рынке услуг цены, не только с позиции суда, но и стороны, которая несет расходы, не будучи увереной в исходе дела.

В судебных актах судов апелляционной и кассационной инстанций отсутствуют какие-либо объяснения, расчеты и иные доказательства, обосновывающие размер взысканной с инспекции суммы – 100 000 рублей – как разумный, что нарушает принципы, закрепленные в статьях 8, 9 Арбитражного процессуального кодекса Российской Федерации.

Таким образом, обжалуемые постановления судов апелляционной и кассационной инстанций основаны на неправильном применении норм права и нарушают единообразие в толковании и применении арбитражными судами правовых норм, в связи с чем в соответствии с пунктом 1 части 1 статьи 304 Арбитражного процессуального кодекса Российской Федерации подлежат отмене.

Определение суда первой инстанции подлежит оставлению без изменения.

Учитывая изложенное и руководствуясь статьей 303, пунктом 5 части 1 статьи 305, статьей 306 Арбитражного процессуального кодекса Российской Федерации, Президиум Высшего Арбитражного Суда Российской Федерации

ПОСТАНОВИЛ:

Постановление Девятого арбитражного апелляционного суда от 09.06.2011 и постановление Федерального арбитражного суда Московского округа от 23.08.2011 по делу № А40-20664/08-114-78 Арбитражного суда города Москвы отменить.

Определение Арбитражного суда города Москвы от 09.03.2011 по указанному делу оставить без изменения.

Председательствующий А.А. Иванов

VICTIMIZAREA COPIILOR ȘI A BĂTRÂNILOR – PROBLEMĂ DE ANOMIE MICROSOCIALĂ

Gheorghe BACIU,
profesor universitar

Copiii reprezintă sensul vieții părinților, iar bătrânii – sunt părinții și buneii, care merită onorați și ocrotiți.

Gh. Baciu

S U M M A R Y

Based on the specialty literature as well as researched cases from the author's practice of legal medicine, it is discussed the issue of victimization of children and elderly population, and there are also emphasized the types of physical and sexual aggression together with the risk factors that contribute to the violence acts. It is well known that nowadays victimization of children and elderly population, being the least protected categories of population, has become an actual and sensitive issue, described as a phenomenon of micro social deficit needing common efforts in order to eliminate it.

Victimizarea, sub orice formă, a copiilor și persoanelor de vârstă a treia, în zilele noastre, poate fi caracterizată drept fenomen de anomie socială. Abuzurile și acțiunile dăunătoare omului au devenit o problemă extrem de sensibilă și actuală, întrucât generează imense trăiri și dureri sufletești pentru cei apropiati și compătimire din partea societății. Din aceste considerente este foarte greu să rămâi indiferent față de comiterea abuzurilor și acțiunilor agresive asupra celor mai puțin protejate categorii ale populației, cum sunt copiii și bătrânii.

Acțiunile violente și agresive ale oamenilor împotriva semenilor săi sunt cunoscute încă din antichitate. Noțiunea de agresivitate este înțeleasă ca un comportament distructiv orientat spre sine sau spre altul și include diverse forme de manifestări: explozie necontrolată (verbală sau fizică), în care un rol important îl joacă mecanismele de apărare a Eu-lui. În anumite cazuri agresivitatea apare consecință a frustrației, în afecțiunile mintale are un caracter profund inconștient. În practica medico-legală agresivitatea este întâlnită în majoritatea actelor antisociale (furt, vagabondaj), omoruri, vătămări corporale.

Agresivitatea umană este definită de T.Pirozynski (17) în modul următor: „formă a violenței, exprimată printr-o impunere forțată, anulare a libertății de exprimare a unei persoane, a valorilor sale și existențialității lumii în creștere. Conduitele agresive aparțin lumii, istoriei și culturii noastre. Înțelese în concepte și orientări doctrinare, aceste conduite exprimă și îndreptățesc dramatica desfășurare din viața societății, umanizată prin sensul valorilor, dar dominată de voință și erodări distructive”.

Marele diapazon de manifestări agresive, varietatea concretă al acestora, dramatismul unora dintre situații sunt elemente care suscătă un permanent interes nu numai din partea celor cu competențe bine precizate în acest domeniu, ci și din partea marelui public. O altă formă generală de manifestare al agresivității este forma camuflată, derulantă, de exemplu, prin opoziție activă sau pasivă, de evitare, indiferență, refuz de a acorda ajutor etc.

Factorii care declanșează reacțiile agresive sunt și ei diferenți (frică, foame, sexualitate), și pot veni din diferite surse – mediul înconjurător, organism, viața inconștientă.

Agresivitatea nu trebuie percepută numai în sensul unui comportament ostil și distructiv, ea poate fi întâlnită și ca element de apărare a omului în fața împrejurărilor ostile ale mediului înconjurător. Se poate vorbi, că agresivitatea are la origine multiple cauze de ordin social, psihologic, medical etc. Principalele motive, adesea, sunt asociate cu numeroși factori de risc, cum ar fi consumul de alcool, izolarea socială etc. Toate acestea în complex fac ca în societatea umană să apară diverse forme de agresivitate.

Gh. Scripcaru (19) afirmă că agresivitatea apare ca o deviere de la un fenomen comportamental uman, cu etapele sale bine cunoscute, iar violența intrafamilială devine un epifenomen al unui climat de patologie socială, de anomie conjugală, care face din familie o instituție anomică în loc de a fi sanogenetică. Reiese, violența domestică prin implicațiile sale psihologice, medicale și juridice devine o problemă al abordării multidisciplinare.

Se constată că societatea contemporană din ultimele decenii este alarmantă de ascensiunea acțiunilor violente în cadrul familiei. Copiii și bătrânii, în egală măsură, sunt în același timp victime și participanți la reglarea violentă a relațiilor intrafamiliale. Victimizarea copiilor și bătrânilor include largi posibilități de abuzuri în cadrul familiei, dintre care fac parte: acte de violență, inclusiv și cu caracter criminal; abuzul sexual și emoțional; maltratarea psihologică, prin amenințare, marginalizare sau umilire; rolul lor de martor la o situație dramatică în cadrul familiei etc.

Relațiile conflictuale între membrii familiei cel mai dăunător se răsfrâng asupra copilului, mai cu seamă în perioada maturizării. În acest context T. Pirozynski și coautorii (18) menționează că influența hotărâtoare asupra formării personalității copilului o are climatul conjugal, calitatea relațiilor dintre soți, pe de o parte, și dintre aceștia și copii, pe de altă parte. Un cuplu armonios, o familie unită, o afectiune autentică acordată copilului constituie premisele unei socializări pozitive. În timp ce familia patogenă este, adeseori, sursa conjugopatiei, a unor impactive și conflicte, doar forma severă a consecințelor sale este copilul abandonat și fără protecție.

E. Muntean (14) indică următorii factori de risc ai violenței domestice: statut educațional scăzut, venituri reduse, statut educațional minor, stimă de sine depreciată, nivel scăzut de aservitate, autoeficacitate perceptuată joasă, istoric personal încărcat de abuz, martor la violență în familie de origine.

Este cunoscut că victimizarea copilului caracterizează toate clasele sociale, cu o prevalență mai mare printre populația cu un statut economic mai

modest, iar părinții dispun de un nivel mai scăzut de instruire și venituri mai mici. Totodată este stabilit că numai factorii socio-economici nu se regăsesc printre motivele de bază ale abuzului. Posibilitatea apariției unor conduite negative în cadrul familiei o constituie separarea părinților prin divorț sau absența unui părinte din motive inexplicabile sau după deces.

S.M. Radulescu (20) consideră că maltratarea sau uciderea copiilor în familie este o consecință directă a sărăciei, dezorganizării familiei, carentelor culturale ale părinților, atitudinilor acestora în raport cu copiii nedoriți, lipsei de afecțiune a mamei sau a tatălui, reproducerei modelelor culturale existente în familia de origine de către aceștia, confruntării cu relațiile dure ale vieții și, nu în ultimul rând, absenței unei legislații corespunzătoare care să prevadă sanctiuni adecvate pentru părinții agresori.

Ch. Kempe (11) arată că cercetătorii americanii au stabilit 25% din mame care și-au lovit copiii până la 6 luni, iar după datele poliției sindromul copilului bătut este reclamat doar în 10 % din cazuri. Astfel, acest sindrom se impune ca un „iceberg”, majoritatea cazurilor nefiind reclamate și exercitându-se mai frecvent asupra copiilor sub 5 ani (frecvența maximă fiind între 3 luni-5 ani, când copilul nu este capabil de auto-apărare). Sindromul recunoaște mame depravate de atașamentul matern și care își privesc copiii aşa cum le-a privit cândva mama lor pe ele. Se evidențiază expresia lui Pollock, care vorbea și de mame care, bătute de soț, își vor bate la rândul lor copiii. După Spinetta, sindromul include la originea sa mame tinere, fără experiență afectivă de îngrijire sau de securitatea pentru copil, mame anxioase, impulsive, imature sau frustrate.

Rezultatele cercetărilor noastre (2) au demonstrat că peste 11% de copii și adolescenți sunt agresați în cadrul familiei. Majoritatea dintre ei (81%) au fost agresați fizic de către tați. Mai frecvent ei sunt maltratați cu mijloacele proprii (mâini, picioare), localizate în regiunea capului.

Cere de menționat că victimizarea persoanelor vârstnice prezintă un fenomen aparte, deosebit de abuzurile asupra copiilor și al altor categorii de vârstă. Una este cert, spre regret, că cel mai frecvent acțiunile intenționate de heteroagresiune asupra bătrânilor se produc în cadrul mediului familial. Numărul de maltrători ale persoanelor vârstnice este aproape la fel de mare ca și cel al copiilor, dar nu toate cazurile ajung la cunoștința publicului sau a autorităților. Abuzul sau violența contra bătrânilor este, adeseori, parte componentă a unui model cultural perpetuat de la o generație la alta (5).

În această privință interes prezintă rezultatele obținute de D. Bulgaru-Iliescu (4), care a stabilit că în 9,8% dintre persoanele în vîrstă peste 60 de ani au fost agresate anume în cadrul familiei, iar cea mai vulnerabilă a fost vîrstă de 60-69 de ani.

Informațiile al mai multor studii au arătat că o parte însemnată dintre cei care își maltratează părinții au fost, ei însăși, victime ale violențelor exercitate de aceștia. Maltratarea vîrstnicului este, deci, o consecință a sindromului copilului bătut, cu precădere în familiile în care violența reprezintă o formă de reacție normativă la diferite probleme frustrante și conflictuale (3).

Clasificarea situațiilor conflictuale care implică raporturi între vîrstnici și copiii lor, între vîrstnici și persoane care-i întrețin, este diversă, depinde de mai mulți factori. Unii dintre aceștia se referă la tipul de personalitate a celor implicați și la nivelul lor cultural. Bernice Neugarten (15) și alții sociologi au arătat că, în rândul persoanelor care au vîrstă de peste 70 de ani, pot fi distinse 4 tipuri principale de personalitate, care reprezintă prelungiri ale modelelor existente la vîrstă adultă: a) *tipul integrat*, al căror funcții sunt adecvate fizic și mintal; b) *tipul protectiv*, orientat către activitate și realizare, protejându-se prin muncă; c) *tipul dependent*, este inactiv și depinde de alții; d) *tipul indiferent* (dezorganizat), caracterizat prin deteriorarea psihicului, confuz, dezorientat, uituc, senil și paranoic. Toate aceștia tipuri reprezintă reacțiile față de bătrânețe ale persoanelor care aparțin acestui grup de vîrstă, nefiind, atât de caracteristici biologice „pure”, cât răspunsuri cu conținut sociocultural la atitudinile celorlalți.

D.S. Eitzen și B.M. Zinn (7) menționează că costurile ridicate ale întreținerii și îngrijirilor medicale ale bătrânilor, la care se adaugă cheltuielile necesare pentru creșterea și educația copiilor, determină, mai frecvent, reacții extrem de violente împotriva părinților aflați în îngrijire. Într-un cuplu care trebuie să-și întrețină părinții sau socii, soția, cel mai mult, resimte acest lucru ca pe o „povară”, atât datorită activităților suplimentare, cât și datorită aprecierii prezenței vîrstnicilor în cămin ca *violare a vieții intime a cuplului*.

Ideea de a depinde de propriii copii este resimțită de numeroși vîrstnici, ca o situație care-i blamează sau îi „stigmatizează”, dată fiind inversarea pozițiilor obișnuite în relațiile dintre generații, unde copiii sau tinerii sunt cei care, în mod obișnuit, au nevoie de protecție. Rene Duda (6) susține că există situații în care bătrânul, din cauza stării sale fizice sau funcționale precare, se găsește într-o totală dependență economico-socială, afectivă, existentială și medicală. În acest caz, el poate încerca sentimentul unei inu-

tilități familiale și sociale, poate fi neglijat sau chiar ignorat. Dacă, dimpotrivă, familia își asumă un atașament supraprotector față de bătrân, reușind, prin îngrijiri exagerate, să-l facă să se simtă încă și mai inutil, rezultatele sunt, de asemenea, nefavorabile.

În alte cazuri, chiar părinții aflați în îngrijire determină, prin propriul lor comportament, precipitarea situațiilor de violență, întrucât își tratează copiii adulți ca și cum ar fi încă copii, contestându-le dreptul de a lua decizii, manifestând irascibilitate în tot felul de situații, motiv pentru care între ambele părți se instalează un climat de tensiune și de ostilitate reciprocă. Acest climat este cu atât mai conflictual cu cât între părți, părinți și copii, există o incompatibilitate mai mare în ceea ce privește conduitele, valorile și atitudinile lor cu caracter etic, religios sau politic și nu există preocuparea reciprocității achitării unor obligații financiare.

Conform unei analize a informațiilor serviciului medico-legal din Republica Moldova (1), moartea violentă a constituit 65% din numărul total de cadavre cercetate în anii 1964-1993, iar incidența diverselor forme de moarte violentă printre copii și adolescenti a fost de 8,8%, iar persoanele de vîrstă de peste 60 de ani au devenit victime în 24,2% de cazuri. Reiese, 33% dintre victimele morții violente au devenit anume copiii și bătrâni.

Maltratarea și agresiunea sexuală prezintă o altă problemă, majoră, de ordin social pe care îl generează infracțiunile contra vieții sexuale constă în răul pe care îl produce victime și consecințele negative pe plan social. Infracțiunile privind viața sexuală reprezintă grupul de infracțiuni prevăzute de capitolul IV al Părții speciale a Codului Penal al Republicii Moldova, fiind fapte prejudiciabile săvârșite cu intenție, care vatămă în mod exclusiv relațiile sociale cu privire la viața sexuală a persoanei. Subiectul acestor crime poate fi orice persoană fizică, inclusiv copii și bătrâni – cei care mai puțin sunt capabili să opună rezistență agresorului.

L. Heise și coautorii (10) relatează că în 62% observații, victime ale abuzului sexual în SUA au fost copiii până la 15 ani și în 29% – până la 10 ani, dintre care 78% cazuri agresorii erau cunoșcuții victimelor. Cea mai mare parte din victimele abuzului sexual sunt fetițele de vîrstă minoră (56%), iar 80% dintre acestea au avut vîrstă între 12-17 ani.

Se cunoaște că copiii sunt ființe inocente și vulnerabile, adesea dependenți de cei care îi îngrijesc, pentru satisfacerea nevoilor fizice și emotionale. Din acest motiv abuzul sexual poate fi săvârșit de către persoanele cele mai apropiate, precum și de alte persoane de „încredere”, care până la realizarea intenției

recurg la anumite jocuri, privirea filmelor cu conținut erotic, etc. (4).

Într-o lucrare a sa, A.Pădure (16), menționează că gradul de răspândire a violenței exercitate asupra copiilor și adolescentilor în RM capătă valori importante. Studiind 418 cazuri de infracțiuni contra inviolabilității sexuale ale copiilor și adolescentilor din practica medico-legală din R.M., autorul a stabilit predominarea esențială a infracțiunilor comise asupra fetelor (95,69%), iar după mediul de reședință al victimelor mai frecvent (72,73%) au fost abuzați copiii din localitățile urbane. În structura infracțiunilor cu caracter sexual au predominat cazurile de viol (75,84%), urmat de tentativele de viol (11,0%). Acțiunile de desfrânare au fost reclamate în 6,22% de cazuri. În 3,59% cazuri băieții au fost constrânsi la raport homosexual de către agresori. Conform autorului, abuzului sexual au fost supuse fetițe, începând cu vîrstă de 2 ani. De obicei, abuzurile sexuale cu copii se realizează în diferite locuri: locuințe necunoscute victimelor (20,10%), în terenuri forestiere și agricole (18,9), la domiciliul victimei (18,42%) etc. Aproape jumătate din cazuri (48,52%), victimele infracțiunilor nu cunoșteau violatorii.

Conform datelor prezentate de Angela Larionov (12), abuzurile sexuale în raza mun. Chișinău (2009-2012) mai frecvent sau înregistrat printre fetițe (87,4%), vîrstă cărora, mai frecvent, era între 15-17 ani, în timp ce băieții au devenit victime (12,6%) al agresiunilor cu caracter sexual, preponderent la vîrstă de 9-11 ani. Mai des cei ce abuzează de nepuțința copiilor, sunt persoane apropiate lor, prietenii de familie, bunicii sau chiar tații acestora. Autoarea menționează că copiii din diferite categorii de vîrstă devin atracțiile pedofililor, martori ai scenelor pornografice, ai activității sexuale unui adult, descuprinzând acest subiect din activitatea oricărei persoane la vîrstă prea fragedă. Copiii mici nu conștientizează realitatea și grozăvia acestui fenomen, dar crescând ajung să realizeze rolul acestui episod de violență cunoscut din viața lor.

Un raport sexual cu o persoană în frageda copilărie, similar și victimizare cu consecințe grave, poate condiționa serioase urmări nu doar de ordin fizic, dar și psihosocial. Devenind maturi, acești copii maltratați sexual sau fizic, se evidențiază printr-un respect redus de propria persoană, printr-un simț hipertrofiat al culpei și rușinii, înstrăinarea de alte persoane. Nu rareori ei rămân predispuși la comiterea unor infracțiuni de genul respectiv.

Larisa Melnic (13) arată că unul dintre cei mai importanți factori, care presupun declanșarea unei infracțiuni sexuale, ar fi vîrstă - copii mai mici de 16 ani

și bătrâni peste 60 ani, care nu dispun de suficiente forțe de a opune rezistență infractorului. Indiferent de vîrstă, ca factor declanșator al infracțiunii sexuale autoarea a identificat starea de ebrietate (15,8%) a victimei, prezența bolilor preexistente (deficiențe fizice sau mintale, patologii locomotorii etc.).

Tatiana Gurițencu (9) a stabilit că femeile mai des sunt agresate fizic, decât sexual. Se arată că în județul Chișinău această diferență este de 22 ori mai mare, iar în județul Iași diferența dată este doar de 6 ori. Semnificativă este frecvența actelor violente în cadrul familiei (Chișinău – 50,49%, Iași – 47,88%). Esențial predomină infracțiunile intrafamiliale în mediul urban, iar agresorul fiind actualul sau fostul soț. Frecvența cazurilor de violență fizică intra- și extrafamilială poartă caracter sezonier: ascensiunea fenomenului fiind în perioada lunilor de vară. Agresiunea sexuală împotriva femeii mai frecvent se realizează prin viol. Autoarea remarcă faptul, că în județul Iași, în peste 11% din cazuri au fost victime ale violului femeile cu vîrstă de peste 60 ani.

Bibliografie

1. Baciu Gh. Structura și particularitățile morții violente în Republica Moldova: În: Mater. I-lui Congres al medicilor legiști din R.M., Chișinău, 2001, p.33-36.
2. Baciu Gh., Tetercev V., Pădure A. Incursiune în fenomenul violenței intrafamiliale. În: Probleme de prevenire și combatere a delicvenței juvenile, traficului de ființe umane și migrațiunii ilegale, (Mater.conf.). Chișinău, 2004, p.76-80.
3. Bassis S. Michael, Gelles J. Richard, Levine Ann, Social Problems, New York, Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1982, p 414.
4. Bulgaru- Iliescu D. Anomia microsocială. Forme și consecințe. Iași, Ed.Timpul, 2002, 355p.
5. Correctional Service Canada, Breaking The Cycle of Family. A Resource Handbook, written and produced by Bonnie Hutchinson Enterprises Inc., Gttava, Ontario, 1988, p. 14.
6. Duda Rene, Gerontologie medico-socială. Iași, Editura Junimea, 1983, p. 195.
7. Eitzen D. Stanley, Zinn Baca Maxime. Social Problems, fifth edition, Boston Allyn and Bacon, 1992, p. 290.
8. Finkehor K.C. Suxual abuse and incest. What can you do?// Can. Fam. Psyhic, 1994, Vol. 40, p.935-944.
9. Gurițencu T. Caracteristica medico-legală și aspectele sociale ale infracțiunilor comise contra demnității și sănătății femeii. Autoreferat al tezei de doctor în medicină. Chișinău, 2003.
10. Heise L., Pitanguy J., Germain A. Violence Against Women. The Hidden Health Burden, World Bank Discussion Papers, The World Bank, 1995.
11. Kempe Ch. L'enfant battu et sa famille, Fleurus, 1977, p.47-50.
12. Larionov Angela. Particularitățile violenței sexuale întreprinse asupra copiilor. Teza de diplomă, Chișinău, 2012, 39 p.
13. Melnic Larisa. Aportul expertizei medico-legale în probarea infracțiunilor sexuale. Teza de diplomă, Chișinău, 2009, 65 p.
14. Muntean E. Fața nevăzută a violenței domestice// Revista de Securitate Comunitară, Iași, 2001, nr.2, p.16-21.

15. Neugarten L. Bernice, *Grow Old Along with Me! The Best Is Yet to Be*, în: „*Growing Old in America*” (Beth Hess-ed.), New Brunswick, New York, 1980.
16. Pădure A. *Aspecte victimologice ale infracțiunilor sexuale comise contra copiilor și adolescentilor*. În: *Anale științifice ale USMF „N.Testemițanu”*, Chișinău, 2003, Vol.I, ed.IV, p.214-217.
17. Pirozynski T. *Psihopatologie clinică și proiecții actuale*. Iași, 1993.
18. Pirozynski T., Cosmovici N., Boișteanu P., Chirita V. *Agresivitatea intrafamilială: Semnificații și perspective*. În: *Patologia agresivității intrafamiliale*. Iași, 1991 p.13-38.
19. Scripcaru Gh., Astărăstoiae V., Drăghici Gh. *Personalitatea anomică, cauzalitate și destin*. Iași: Junimea, 1995.
20. Rădulescu S.M. *Sociologia violenței (intra) familiale. Victime și agresori în familie*. București Ed.Lumina Lex, 2001, p.351.

Seminarul Procedura de depunere a cererilor la CEDO cu accent central pe articolele 5 și 6 ale Convenției pentru Apararea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului. Chișinău, 29.05.2012

Seminarul Procedura de depunere a cererilor la CEDO cu accent central pe articolele 5 și 6 ale Convenției pentru Apararea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului. Bălți, 28.05.2012.

PAGINA UNHCR

Funded by
the European Union

LOCAL INTEGRATION PROJECT FOR BELARUS, MOLDOVA AND UKRAINE 2011-2013

Implemented by the
United Nations High
Commissioner for Refugees

MOLDOVA SĂRBĂTOREȘTE ZIUA MONDIALĂ A REFUGIAȚILOR

În fiecare an, Ziua Mondială a Refugiatului este sărbătorită la data de 20 iunie. În întreaga lume, în taberele de refugiați, școli și ministere, oamenii vor onora în acest an curajul și perseverența a mai mult de 42.5 milioane de persoane apătride și dezrădăçinate care se află sub mandatul ICNUR. Anul trecut, mai mult de 800.000 de persoane au fost forțate să traverseze frontierele, prin urmare mai multe persoane au devenit refugiați decât în orice perioadă, din anul 2000.

Evenimentele pentru comemorarea zilei Mondiale a Refugiatului 2012 din Republica Moldova sunt deja în curs de desfășurare. Integrarea este un subiect important pentru ICNUR în acest an, luând în considerare faptul că noua legislație a Republicii Moldova privind integrarea străinilor și a refugiaților intră în vigoare începând cu luna iulie.

La etajul trei al centrului comercial Malldova, în încăperea galeriei „Artium”, este expusă o expoziție fotografică de postere, reprezentând proiecte de integrare pentru refugiați din Republica Moldova, fiind în desfășurare în perioada 11-22 iunie.

Spotul video „Maraton” al ICNUR va fi difuzat pe ecranele din troleibuzele Chișinăului pe parcursul perioadei 18-23 iunie și de asemenea va fi difuzat la postul de televiziune Moldova1 și de către compania Teleradio-Moldova.

Sportul joacă un rol important în viața refugiaților, în special în decursul acestui an Olimpic, 2012. Refugiați, reprezentanți ai ministerelor, membri ai corpului diplomatic, mass media, agenții ONU și grupuri ale societății civile vor concura într-un turneu de tenis de masă care va avea loc la data de 23 iunie, începând cu ora 11 dimineața în incinta terenului de tenis de masa specializat a Universității de Stat din Moldova (str. Testimițeanu 6, în spatele centrului comercial Malldova), în Chișinău.

Aeroportul Internațional din Chișinău va găzdui „cortul” ICNUR în spațiul terminalelor de sosire și o suprafață de cîteva sute de mini-corturi pentru a comemora Ziua Mondială a Refugiatului pe parcursul perioadei 27-28 iunie va fi amenajată pentru a promova tema integrării refugiaților.

ICNUR Moldova a organizat o competiție deosebită de postere în rîndul studenților cu tema „Moldova acordă protecție refugiaților”. În cele din urmă, în ceea ce privește Ziua Mondială a Refugiatului în domeniul de informare prin intermediul mass-media, emisiunea de advertising „Bună Dimineată” cu difuzare în limba rusă, difuzată la postul de televiziune CTC TV, va avea ca invitați cîțiva conducători ai refugiaților pe data de 20 iunie și Moldova1 va difuza un program documentar despre integrarea în Republica Moldova la data de 23 iunie.

ICNUR este finanțat aproape în întregime de contribuții benevolete, deci conștientizarea și suportul public joacă un rol vital în activitatea ICNUR. Noi apreciem sprijinul vostru și sperăm că veți veni să ne ajutați să comemorăm Ziua Mondială a Refugiatului în Republica Moldova.

Pe plan mondial ICNUR marchează Ziua Mondială a Refugiatului 2012 prin lansarea unei noi campanii cu scopul de a construi un mai puternic sentiment de empatie față de refugiați și înțelegerea situației persoanelor strămutate cu forță. Trimisul special ICNUR Angelina Jolie, cîțiva Ambasadori ai Bunăvoinței și alte celebritați și-au folosit vocea într-o nouă campanie „dilema”, campanie care încurajează publicul să contempleze asupra dilemelor cu care se confruntă victimele conflictului sau ale persecuției.

De asemenea, ICNUR a dezvoltat o aplicație smartphone gratuită, un mic joc numit «My Life as a Refugee», care aduce la viață experiența de refugiat și scoate în evidență unele dintre deciziile și consecințele cu care se confruntă refugiații din întreaga lume. Construit pentru iOS și Android și în curând de a se lansa pentru iPhone, jocul «My Life as a Refugee» distrează dar în același timp și educă jucătorii, cu istorii interactive bazate pe experiențe reale de viață ale familiilor destrămate din cauza conflictelor sau persecuției.

Pentru a afla mai multe despre „campania dilema” din acest an, vă rugăm să vizitați: <http://takeaction.unhcr.org> sau «My Life as a Refugee», pagina web a aplicației: <http://mylifeasarefugee.org>

PAGINA UNHCR

EVOLUȚIA CONCEPTULUI EUROPEAN DE AZIL: DE LA REGLEMENTAREA LA NIVEL NAȚIONAL LA CEL COMUNITAR (PARTEA III)

Vitalie GAMURARI,
doctor în drept, conferențiar universitar, ULIM

Depuis plus d'une trentaine d'années, les Etats membres de l'Union Européenne ainsi que d'autres Etats européens ont mis un terme à l'immigration qu'ils avaient auparavant souvent encouragée. Les difficultés économiques liées à un faible niveau de croissance et à une augmentation rapide du chômage expliquent cette attitude nouvelle. Avec le chute des régimes communistes en Europe d'Est le procès immigrationiste est devenu plus fort. Face à une telle situation, il était inévitable que les Etats européens reconsidèrent les dispositions juridiques tant nationales qu'internationales régissant le droit d'asile.

În continuare vom examina principalele măsuri întreprinse de state la nivel național în combaterea imigrației clandestine.

Agravarea sancțiunilor aplicabile în raport cu persoanele intrate neregulamentar

Germania. Legea din octombrie 1994 privind combaterea criminalității a modificat legea privind străinii. Dispozițiile în cauză permit sancționarea nu doar a persoanelor intrate neregulamentar, ci și a celor ce favorizează o careva tentativă în acest sens.

Sanctiunea maximală aplicabilă în cazul intrării neregulamentare prevedea detenția pe un termen de un an.

Noua componență de infracțiune – „favorizarea intrării clandestine a străinilor” – prevede sanctiunea printr-o detenție pe un termen de cinci ani, dacă introducerea clandestină este realizată în contrapartidă de avantaje financiare sau în mod repetat, sau dacă grupul „transportant” este compus din mai mult de cinci persoane. Simpla tentativă de introducere a clandestinilor este sancționată.

Sanctiunea este mai dură în cazul în care intrarea neregulamentară este organizată de o bandă organizată sau de o persoană care se angajează în această activitate în mod regulat și contra unei remunerări: termenul detenției poate ajunge până la zece ani.

Modificarea legilor privind străinii și privind procedura de azil, adoptată în octombrie 1997, permite de acum înainte pedepsirea tentativei de intrare neregulamentară. Mai mult, ajutorul acordat în scopul intrării neregulamentare a mai multor persoane este în continuare răspunzător de o sanctiune de detenție pe un termen de cinci ani, în timp ce vechea formulare prevedea această pedeapsă doar în cazul în care imigrarea clandestină privea mai mult de cinci persoane. Aceasta avea să încurajeze dezvoltarea filierelor organizate care includeau grupuri unice compuse din cel mult cinci persoane, utilizând automobilele particulare.

Belgia. Modificările la legea din 1980 privind străinii, aduse prin legile din 1993, 1995 și 1996, au înăsprit dispozitivul penal, în special la capitolul ajutorului imigrației clandestine. A propos, Belgia a pus în aplicare un important program de combatere a muncii la negru, în special dat fiind că acesta este acoperit în mare parte de străini aflați în situație neregulamentară.

Intrarea sau sejurul neregulamentar în Belgia sunt sancționate prin detenție pe un termen între opt zile și trei luni și/sau o amendă. În caz de recidiv în timp de trei ani, aceste sancțiuni sunt agravate: detenția de la o lună la un an și/sau amendă.

În cazul în care această infracțiune a fost comisă de un străin care a fost expulzat de mai puțin de zece ani în prealabil, sanctiunea este cu mult mai dură: sanctiunile sunt aceleași ca și în cazul recidivei. Mai mult, în acest caz, amendă și pedeapsa prin detenție se cumulează.

Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord. Intrarea și sejurul străinilor în Regatul Unit sunt reglementate de Immigration Act din 1971 și Immigration Act din 1988, ce au suferit modificări ulterioare. Legea din 1988 tratează în special controlul asupra imigrării. O lege din 1987 Immigration (Carriers' Liability) Act stabilește responsabilitatea companiilor aeriane și maritime care transportă străini lipsiți de acte regulamentare.

Dispozițiile generale referitor la azil, acum câțiva ani erau incluse în legile privind imigrația, fără ca ceea ce text legislativ să precizeze procedura de examinare a cererilor. Într-adevăr, acestea urmău un proces administrativ neformal, în timp ce procedura de apel era guvernată de un text reglementat.

Două legi adoptate ulterior, Asylum and Immigration Appeals Act din 1993 și Asylum and Immigration Act din 1996, generalizează dreptul de apel al solicitantilor de azil respinși și prevede posibilitatea de apel.

Legea din 1996 conține și câteva dispoziții privind combaterea imigrației clandestine.

De o regulă generală, aceste dispoziții se aplică doar străinilor care nu beneficiază de dreptul de sădare în Regatul Unit, drept ce permite de a locui și a munci în Regatul Unit fără restricții și fără a fi supuși dispozițiilor de imigrație.

Într-adevăr, pe lângă cetățenii britanici, unii cetățeni din Commonwealth, care posedau dreptul de a locui în Regatul Unit la 01.01.1983, data intrării în viitoare a legii din 1981 asupra naționalității, continuă să fie beneficiari.

Pentru aceasta, trebuie ca acest drept să rezulte din unele din următoarele condiții:

- unul din părinții săi (natural sau adoptiv) s-a nașut în Regatul Unit sau în colonii;
- unul din părinți (natural sau adoptiv) era, la momentul nașterii sau adoptiei, cetățean al Regatului Unit sau al coloniilor;
- în cazul unei femei căsătorite, atunci când soțul ei aparține la una din cele două categorii precedente.

Definiția de reunificare a familiei. În toate statele supuse studiului în cauză, reunificarea familiei este rezervată membrilor familiei unui străin titular al unui titlu de sejur. Mai mult, străinul în jurul căruia are loc regruparea trebuie să justifice o durată minimală de reședință în țara respectivă. Atribuirea titlurilor de sejur membrilor familiei este întotdeauna legată de prezența în țară a persoanei ce constituie originea regrupării. Condiția de bază este conlocuirea acestei persoane cu beneficiarii procesului de regrupare. Aceasta justifică existența condițiilor de venituri și de locuință. Ultimele condiții nu sunt aplicabile în cazul refugiaților titulari de drept de azil.

1) Condițiile de venituri și de locuință

Toate țările cer ca capul familiei să sprijine necesitățile familiei imigrante și ca condițiile de locuință să fie acceptabile.

În cazul în care situațiile sunt apreciate în mod individual, unele texte (legea germană, legea italiană, circularul olandez) conțin dispoziții destul de detaliate în fiecare din aceste două domenii. Ele prevăd, de exemplu, o estimare a dimensiunii locuirii străinilor în raport cu criteriile impuse locuirii sociale a sectorului public în țară și o evaluare de venituri în raport cu sumele fixate de legislația socială.

2) Membrii familiei susceptibili de a beneficia de regrupare familială

Dreptul la regrupare familială se referă în special la soțul neseparat și copiii minori. Alți membri ai familiei sunt doar în situații excepționale admiși cu titlu de regrupare familială largită.

Soțul. Regula generală spune că perechile necăsătorite nu pot beneficia de regrupare familială. Țările de Jos prevăd cu toate acestea o asemenea posibilitate, la fel după cum prevăd și regruparea cuplurilor homosexuale. La fel, în Regatul Unit, începând cu octombrie 1997, regruparea cuplurilor necăsătorite, heterosexuale sau homosexuale este posibilă, dar care sunt supuse unor condiții extrem de stricte. În special, pentru reintegrare, este necesar să fie stabilit:

- dacă unul dintre cei doi parteneri a fost anterior căsătorit, divorțul trebuie să fi fost pronunțat în mod definitiv;
- legea împiedică să se căsătorească din alte considerente decât consangvinitatea sau vârsta;
- au trăit împreună pe parcursul a patru ani.

Independent de condițiile de venutură și de locuință, regruparea soților nu are loc în mod automat. Sunt impuse și alte condiții, în special pentru a preveni căsătoriile „albe”. Țările cele mai severe în acest sens sunt Germania, Belgia și Regatul Unit.

Pentru a putea face să vină soțul, străinul care locuiește în Germania trebuie să dețină un drept de sejur permanent sau, în cazul unui permis de sedere limitat, trebuie să indice existența legăturii conjugale până la cererea titlului de sejur. Belgia cere ca fiecare dintre cei doi soții să aibă cel puțin 18 ani. În Regatul Unit, în pofida abolirii de către guvern a „regulii primului scop” (care constă în demonstrarea, în baza unui interogatoriu foarte precis ce reflectă toate deprinderile soțului sau ale viitorului soț, că principalul scop nu era imigrarea), soții sau viitorii soții, trebuie să demonstreze caracterul real al căsătoriei. Aceasta presupune îmbinarea a trei condiții: să se fi cunoscut anterior depunerii cererii, intenția de a conlocui împreună permanent și nerecurgerea la fondurile publice pentru sprijinirea necesităților cuplului.

Copiii. Doar copiii minori care nu duc o viață independentă pot beneficia de regruparea familială. Regruparea se referă atât la copiii naturali, născuți în căsătorie sau în afara ei, cât și la copiii adoptivi. Cu toate acestea, unele țări cer ca adoptia să fie recunoscută de legislația lor.

Germania și Regatul Unit sunt destul de stricte în ceea ce referă regruparea copiilor: cei doi părinți trebuie să fie rezidenți legali în țară.

Mai mult, în Germania limita vîrstei de la care copiii nu mai au dreptul să imigreze în scopuri familiale este de 16 ani.

Din contra, copiii majori pot, cu titlu de excepție, să obțină dreptul să vină să-și reunească părinții, deoarece ei vin să stabilească dependența lor financiară și necesitatea regrupării.

Țările de Jos sunt țara cu cel mai liberal regim în acest sens.

Referindu-ne la Regatul Unit constatăm că copiii cu vîrstă de până la 18 ani pot fi admisi pe teritoriul țării cu condiția că ambii părinți sunt rezidenți.

În cazul în care un singur părinte este rezident al Regatului Unit, copilul este admis doar cu condiția că alt părinte nu are nici o responsabilitate în educația copilului și împiedicarea copilului să trăiască în Regatul Unit îi va aduce acestuia un prejudiciu important.

În practică copiii mai mici de 12 ani, în cazul în care doar unul din părinți locuiește în Regatul Unit, sunt admisi. În asemenea cazuri pot fi cerute un examen medical și teste de filiație.

Alți membri de familie

Posibilitățile regrupării familiale largite sunt foarte limitate. Ele se referă în special la ascendenții în măsura în care, depinzând finanțar de un copil instalat în Europa, ei sunt singuri în țara lor de origine. Spania, Italia și Țările de Jos sunt trei țări care admit binevoitor imigrarea ascendenților.

În Regatul Unit, părinții și bunicii de la vîrstă de 65 de ani care nu au familii apropiate în țările lor pot fi admisi în cazul în care copiii sau nepoții lor îi ajută finanțar. Trebuie deci, demonstrată procedura regulamentară de trimitere a banilor pentru a obține un permis pentru un ascendent. De fapt, aceste permise sunt rareori eliberate.

Alți membri de familie (frați, surori, unchi...) pot fi admisi să se stabilească în Regatul Unit în cazul în care aceștia locuiesc singuri în țară și nicio persoană nu este susceptibilă să-i sprijine.

În toate țările regulile de regrupare a familiilor se complică și devin mai dure cu timpul. Belgia a servit un bun exemplu. În 1984 ea a introdus două reguli speciale restrictive:

- interdicția regrupărilor familiilor în cascădă, ceea ce împiedică un străin care a beneficiat de regruparea familiei să invite familia sa;

- interdicția regrupărilor familiale repetitive, ceea ce obligă orice străin să realizeze în doi ani toate operațiunile de regrupare în jurul persoanei sale.

(va urma)

PROBLEME ȘI MĂSURI PRIVIND PREVENIREA FALSIFICĂRII DE BANI

Alexandru COADĂ,
avocat,
magistru în drept

Ion PÎRĂU,
lector superior universitar,
magistru în drept

Falsificarea mijloacelor bănești reprezintă un tip de infracțiune „latentă” caracteristică pentru țările cu o economie de piață slabă. Codul penal al Republicii Moldova, în capitolul X Infracțiuni economice, art.236 sancționează faptele de fabricare sau punere în circulație nu doar a banilor falși, ci și a valorilor mobiliare false.¹

În sens economic, ideea generală este că „banii sunt un instrument de natură să faciliteze schimbul de bunuri și servicii. Precum și acumularea de averse financiară, în mod obișnuit în categoria de bunuri sunt incluse bancnotele, monedele și depozitele bancare.”²

Alții consideră că banii pot fi determinați ca un mijloc de exprimare a prețului bunurilor, un mijloc legal de plată, o măsură de prețuire.³

Noi, însă, avem în vedere termenul de bani în acceptiunea dată de Dicționarul limbii române moderne, adică acela de „echivalent general al valorii mărfurilor, identificat pe baza uzului social cu forma naturală a aurului”⁴.

La 29 noiembrie 1993 a fost introdus în Republica Moldova leul moldovenesc. Determinarea normativă a monedei naționale ca fiind leul moldovenesc o găsim în art.130 p.2 al Constituției Republicii Moldova, care stipulează că „moneda națională a Republicii Moldova este leul moldovenesc”⁵.

Norma este dezvoltată și în Legea cu privire la Banca Națională care stipulează că unitatea monetară în Republica Moldova este leul moldovenesc și că

acesta este unicul mijloc legal de plată pe teritoriul Republicii Moldova.⁶

Lupta împotriva falsificărilor de bani se desfășoară în toate statele prin măsuri concentrate deopotrivă de prevenire și de constrângere cu aplicarea sancțiunii penale. Nimeni nu a găsit încă o soluție eficientă garantată pentru reducerea și în cele din urmă, eliminarea criminalității din viața societății.⁷ Problemele prevenirii infracțiunilor de falsificare a banilor și valorilor mobiliare, lupta împotriva lor este inspirată de politica penală a țării și necesită soluții naționale.

Prevenirea infracțiunilor de falsificare a banilor și valorilor mobiliare vizează reacția prin mijloace de drept penal împotriva făptuitorilor, iar în sens larg presupune și definirea cauzelor, condițiilor care favorizează fenomenul infrațional al falsificării de bani și valori mobiliare, precum și înlăturarea acestora.

Măsurile de prevenire predelictuală, deși au același scop, le putem împărți, convențional în două categorii:

1. Măsuri generale de prevenire predelictuală, aplicate continuu.

2. Măsuri speciale de prevenire predelictuală.

În categoria măsurilor generale de prevenire predelictuală se includ:

a) Popularizarea consecventă a caracteristicilor bancnotelor și valorilor mobiliare emise, prin mass-media, postere de prevenire a cetătenilor afișate în incinta băncilor și caselor de schimb valutar, distribuirea pliantelor în scopul cunoașterii acestora de către toată populația. Popularizarea trebuie să vizeze în mod special elementele de siguranță și protecție a bancnotelor și valorilor mobiliare materializate;

b) Instruirea și testarea funcționarilor bancari și a celor care au în atribuțiile de serviciu colectarea

1 Codul penal al Republicii Moldova, Editura „Cartea S.A.” Chișinău, 2002, p.79.

2 Pîrău I., Teorii și doctrine economice, Chișinău, 2007, p.197.

3 Антонов Н.Г., Пессель М.А. Денежное обращение, кредит и банки, Москва, 1995, стр. 37.

4 Dicționarul limbii române moderne, Editura Academiei R.S. România, 1958, p.83.

5 Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994, art.130 p.2, Titlul V., „Economia Națională”.

6 Legea cu privire la Banca Națională a Republicii Moldova, art.56 din 12.10.1995.

7 Dincu A., Bazele Criminologiei, vol.I, București, 1993, pag.172.

bancnotelor cu privire la manipularea și posibilitățile de depistare a banilor falși. Paralel, este necesară dotarea cu tehnică adevarată a fiecărui centru de colectare, astfel încât, pe lingă rapiditatea examinării, să se asigure și depistarea falsului;

c) De asemenea, ca măsură preventivă trebuie considerată și retragerea automată din circulație a bancnotelor cu un anumit grad de uzură (urmată de înlocuirea acestora). Practica a demonstrat faptul că, de cele mai dese ori, contrafacerea este urmată de o învecire artificială a bancnotei, „învecire”, care îi conferă un anumit grad de autenticitate (faptul că a circulat mai mult timp constituie pentru unele persoane o garanție că bancnota respectivă este autentică).

Măsurile speciale de prevenire predelictuală se iau atunci când au fost deja introduse în circulație bancnote sau valori mobiliare false. Acestea și constau în:

a) Instruirea tuturor casierilor cu privire la trăsăturile caracteristice ale acelor bancnote și valori mobiliare false (o anumită serie, o particularitate vizibilă a desenului, colorație, lipsa unor anumite elemente de protecție etc.)

b) Colaborarea permanentă care trebuie să existe între poliție și toate celelalte persoane sau instituții care sunt implicate în circulația monetar-creditară.

O importanță majoră în prevenirea falsului de bani și valori mobiliare o are întreprinderea măsurilor active la depistare a persoanelor apte și interesante în falsul de bani și de valori mobiliare, precum și desfășurarea profilaxiei în fiecare caz în parte.

Categoria de persoane date se pot depista printre:

- Persoanele anterior condamnate pentru falsificarea banilor și valoilor mobiliare, a documentelor, stampilelor, sigiliilor etc.;

- Lucrătorii poligrafiilor, tipografiilor individuale și de stat;

- Fotografi, programatori, persoane care se ocupă cu gravura, medici-stomatologi, specialiști în prelucrarea metalului;

- Persoane care nu muncesc la tipografii, dar pe care îi interesează formele de pecetluire.

- Persoanele care se află la evidență O.A.I. și care mențin relații cu persoanele anterior judecate pentru falsificarea de bani și valori mobiliare;

- Numismați care colecționează bancnote, monede etc.;

- Persoanele care activează cu tehnica computerizată.

c) Relevarea și excluderea cauzelor, condițiilor și împrejurărilor care au facilitat săvârșirea infracțiunilor.

Împrejurările care favorizează comiterea infracțiunii date sunt:

- Controlul neatent și neriguros din partea conducerii organizațiilor, instituțiilor, firmelor asupra exploatarii și posedării aparaturii de multiplicat a utilajului, instrumentelor, coloranților, metalelor ușor dizolvabile, hârtiei folosite la falsificarea banilor și valorilor mobiliare materializate;

- Controlul neadecvat al unor persoane cu funcții de răspundere în momentul primirii banilor falși de la populație;

- Supravegherea incompletă asupra persoanelor anterior condamnate pentru falsificarea banilor.

d) În condițiile în care circulația bănească în număr a atins cote nemaiintâlnite, este de la sine înțeles că, fără existența unor mijloace tehnice adecvate, lupta împotriva falsificatorilor are puține şanse de a reuşi. De aceea, emitentul de bancnote și valori mobiliare materializate trebuie să apeleze la mijloace și metode din ce în ce mai sofisticate pentru a-și perfecționa continuu măsurile de siguranță a produsului său. În acest sens, se menționează „Biletele de Bancă nu pot fi emitite sau falsificate, nu există și probabil nu vor exista niciodată. Ceea ce a făcut ca omul să le refacă, întâmpinând mai multe sau mai puține dificultăți.”⁸

Printre aceste măsuri de siguranță se înscrie și imprimarea unor texte, desene, fire de siguranță, linii invizibile pentru ochiul dezarmat sau în condiții obișnuite de lumină, precum și cele ce nu pot fi sezizate de către niciun organ de simț ca, spre exemplu, fluorescența și microtipărirea ce conferă un grad sporit de siguranță.

e) Nu în ultimul rând, plecând de la pericolul social sporit al acestor fapte pentru relațiile sociale ocrotite de legea penală și de modalitățile faptice de comitere, colaboratorii organelor de urmărire penală trebuie să facă propuneri corespunzătoare de modificare a legislației în aşa fel, încât politica penală să fie pusă în acord atât cu dinamica criminalității în domeniu, cât și cu legislația țărilor cu tradiție în lupta contra falsificatorilor.⁹

f) Pentru prevenirea infracțiunilor de fabricare sau punere în circulație a banilor falși și valoilor mobiliare false, o mare importanță o are schimbul de informație (experiența cu colaboratorii de poliție din alte state, în special cu cei între care există acorduri

⁸ Albu P., Mircea A., Activități specifice care se întreprind pentru combaterea falsificării de monedă, Editura Ministerului de Interni, București, 1993, pag.21.

⁹ Vochescu I., Bercheșan V., Bancnota și falsificatorii de bancnote, Casa de editură și presă, řansa SRL, București, 1996, pag.195.

de colaborare) în scopul aplicării acesteia în practică. De asemenea, prezintă importanță schimbul de informație și conlucrare cu Interpolul.

După anul 1991, în Republica Moldova s-au produs mai multe modificări de esență în toate sferele vieții: politice, economice și sociale. Restructurarea economică, trecerea la economia de piață, liberalizarea prețurilor, legalizarea schimbului valutar etc. Toate acestea au creat, din păcate, și premisele escalației stării infracțiionale, falsificarea de bani și valori mobiliare, precum și punerea în circulație a acestora. Astfel, având în vedere funcțiile economice deosebit de importante pe care le îndeplinesc banii și valorile mobiliare în cadrul național și internațional, considerăm a fi pe deplin justificată protejarea acesteia prin mijloace de drept penal. Aceasta a făcut-o legiuitorul care include infracțiunea de fabricare sau punere în circulație a banilor falși sau valorilor mobiliare false ca prima infracțiune în capitolul X „Infracțiuni economice”.

Pe marginea cercetărilor efectuate am constatat că, pentru efectuarea unei analize juridice corecte, este necesar:

1. A constata cu precizie momentul consumării infracțiunii de fabricare și punere în circulație a banilor falși sau valorilor mobiliare false știind că pentru existența infracțiunii este necesar ca însemnul bănesc sau valoarea mobiliară falsă să aibă asemănarea după formă, mărime și alte caracteristici cu cea autentică, precum și putere circulatorie.

2. A cunoaște „valorile materiale,” care pot construi obiectul material al infracțiunii. Aici trebuie menționat faptul că, deși în Codul penal se folosește sintagma titluri de valoare, legislația bancară utilizează termenul de valori mobiliare, ceea ce, de fapt, nu reprezintă o contradicție, însă, în scopul uniformi-

zării legislației naționale și al unei interpretări corecte, ar fi de bine ca în art.236 CP al RM să fie utilizată expresia valori mobiliare.

3. A realiza delimitarea infracțiunilor de punere în circulație a banilor falși și valorilor mobiliare false de compoziția de infracțiune prevăzută de art.190 CP al RM (escrocherie), această delimitare făcându-se în baza unor astfel de criterii ca obiectul material al infracțiunii și orientarea intenției.

4. A face deosebire între punerea în circulație privată ca infracțiune unică complexă prelungită de infracțiunea de punere în circulație ca fiind săvârșită în mod repetat.

Luând în considerație faptul că infracțiunea dată prezintă un nivel înalt al pericolului social, este necesar a aplica în practică o serie de măsuri de prevenire, importanța cărora nu poate fi neglijată. De ce? Fiindcă cetățenii trebuie să fie educați în spiritul cunoașterii și identificării valorilor false din circuitul creditar-monetar, fapt care ar asigura stabilitatea sistemului monetar-creditar al economiei naționale a Republicii Moldova.

Referințe:

1. Convenția de la Geneva asupra combaterii și falsificării de monedă din 20 aprilie 1929.
2. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994.
3. Codul penal al Republicii Moldova din 18 aprilie 2002.
4. Borodac A., Curs de drept penal, Partea specială vol.I, Editura Știință, Chișinău, 1996.
5. Albu P., Mircea A., Activități specifice care se întreprind pentru combaterea falsificării de monedă, Editura Ministerului de Interne, București, 1993.
6. Arnaut F., Artă falsificatorilor, falsificatorii artei, Editura Ministerului de Interne, București, 1993.
7. Pîrău I., Teorii și doctrine economice, Chișinău, 2007.
8. Vochescu I., Bercheșan V., Bancnota și falsificatorii de bancnote, Casa de editură și presă, Șansa SRL, București, 1996.

Banul este cea mai sigură piatră de cercare a firii omenești
(Vasile Alecsandri).

Există oameni care au bani și oameni care sunt bogăți
(Gabrielle Bonheur).

Răul fundamental, în lume, se datorează faptului că Dumnezeu a creat prea puțini bani
(Heinrich Heine).

Banii îi înduplecă până și pe zei
(Euripide).

Aproape oricare om știe să câștige bani, dar nici măcar unul dintr-un milion nu știe să-i cheltuiască
(Henry Thoreau).

RELATII DE COLABORARE REUȘITĂ

Aliona BLEAH,
avocat

Activă în Moldova din 2005, Fundația germană pentru Cooperare Juridică Internațională (Fundăția IRZ) a stabilit chiar de la început o colaborare foarte fructuoasă cu Uniunea Avocaților (pe atunci, Baroul Avocaților) din Republica Moldova, realizată de-a lungul acestor ani în seminare, conferințe, schimb de opinii și experiență, dar și vizite de studiu în Republica Federală Germania. Aceste relații de colaborare reușită, de utilitate și interes reciproc au putut fi consolidate de fiecare dată prin interesul activ al colegilor de breaslă, manifestat de o parte și alta, față de probleme și chestiuni din domeniul avocaturii, fie că erau acestea din domeniul legislației profesionale a avocaților, fie din domeniul protecției drepturilor și libertăților cetățenilor și rolul și contribuția avocaturii la consolidarea temeliei unui stat bazat pe principii de drept.

În acest an, pornind de la interesul și importanța Convenției Europene pentru Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), la sugestia tematică a președintelui Uniunii Avocaților, domnul Gheorghe Amihalachioae, în perioada 28-30 mai 2012, cu sprijinul Fundației IRZ, a putut fi desfășurat un Seminar de instruire continuă pentru avocații din Republica Moldova care s-a desfășurat în nordul țării, la Bălți, în centru – la Chișinău –, și la sud – în orașul Cahul.

Activitatea cu tema „**Procedura de depunere a cererilor la CEDO cu accent central pe articolele 5 și 6 ale Convenției**”, s-a bucurat de interesul sporit al avocaților din regiuni, în cadrul căreia, împreună cu

experții și colegii avocați din Germania, domnul dr. Michael Kleine-Cosack și domnul Stefan von Raumer, au fost discutate aspecte ce țin de rolul CEDO în procesul de constituționalizare în Republica Moldova și Germania, importanța Convenției și a jurisprudenței CEDO pentru instanțele judecătoarești naționale. În discuțiile privind procedura de depunere a cererilor la CEDO, în baza exemplelor practice, au fost abordate probleme clasice privind admisibilitatea cererilor și condițiile de depunere a acestora la CEDO. Din dreptul material al Convenției, cu precădere au fost puse în discuție articolele 5 și 6, articolele 2 și 3, 8, 10 și 14, dar și articolul 1 al Protocolului Adițional 1 al Convenției.

În virtutea sarcinii de promovare și susținere a reformelor juridice și în domeniul justiției în cele peste 30 de țări partenere pe care le are, Fundația IRZ va continua colaborarea intensă cu Republica Moldova și în domeniul avocaturii, sarcina de bază a căreia constând în realizarea garanției protecției efective a drepturilor, unul din domenii în care Germania este disponibilă să-și împărtășească experiența pozitivă. Doar cu titlul de informație este de menționat faptul că, din 1953 până în prezent, împotriva Republiei Federale, Germania a fost condamnată de 99 de ori la CEDO, dintre care în anul trecut au avut loc 24 de condamnări ale statului german. Dacă este sau nu această cifră totală a condamnărilor pentru o perioadă de aproape 60 de ani o provocare și pentru Republica Moldova, aflați din materialul care va fi publicat în ediția următoare a revistei noastre.

Lista avocaților participanți la seminarul Procedura de depunere a cererilor la CEDO cu accent central pe articolele 5 și 6 ale Convenției desfășurat în perioada 28-30.05.2012 la Bălți, Chișinău și Cahul

Bălți, 28.05.2012	Chișinău, 29.05.2012	Cahul, 30.05.2012
1. Snejana Teleba	1. Adela Frunză	1. Eudochia Musteață
2. Vladislav Teleba	2. Anastasia Melega	2. Vasile Zagaican
3. Serghei Culicov	3. Liliana Panuș	3. Constantin Timofti
4. Anatolie Guzun	4. Victoria Dodică	4. Tudor Zagaican
5. Iurie Caraman	5. Constantin Grigoraș	5. Maria Iarovoï
6. Veaceslav Pascari	6. Victoria Zgherea	6. Emilia Vermeiuc
7. Vladimir Darii	7. Eugeniu Glușcenco	7. Alexandru Iurașco
8. Boris Șobea	8. Dorel Rotaru	8. Sava Baciu
9. Victor Sova	9. Pavel Savițchi	9. Mariana Turculeț
10. Nicolae Malanciuc	10. Victor Potlog	10. Galina Reșulschi

Bălți, 28.05.2012	Chișinău, 29.05.2012	Cahul, 30.05.2012
<p>11. Nicolae Palii 12. Grigore Pleșca 13. Ion Racovița 14. Vitalie Rotari 15. Valeriu Terr 16. Boris Cîrtîca 17. Vitalie Cucos 18. Vitalie Vangheli 19. Victor Dolghi 20. Anatolie Roșca 21. Ion Vangheli 22. Virgiliu Rusu 23. Dan Dolghieri 24. Mihail Lebedinschi 25. Iuri Frecăuțanu 26. Mariana Caraiman 27. Eduard Ceornea 28. Vasile Șeremet 29. Ana Sofroni 30. Larisa Ocereanca 31. Victor Onoico 32. Nicolae Pîrlîtanu 33. Boris Lichii 34. Viorel Josan 35. Aliona Havațcaia 36. Nicolae Dodon 37. Cătălina Galușca 38. Igor Craveț 39. Doina Belous 40. Tatiana Cazac 41. Dina Schibin 42. Alexandru Havrun 43. Ludmila Mogîldea 44. Sergiu Guțu 45. Lilia Berladean 46. Anna Berezovschi 47. Snejana Brînză 48. Stela Gavajuc 49. Oxana Melnic 50. Rodica Gaina 51. Natalia Dragan 52. Aliona Rusnac 53. Vasile Anton 54. Denis Duminică 55. VasileComandori 56. Sergiu Prodan 57. Elvira Iftodi 58. Odetta Dziovscia 59. Liubovi Guțu 60. Larisa Craveț 61. Eugeniu Jarcov 62. Vasile Vîrlan 62. Vasile Vîrlan</p>	<p>11. Svetlana Moraru 12. Viorica Panî 13. Igor Selchiu 14. Denis Lefter 15. Sergiu Agachi 16. Violeta Nistor 17. Mariana Cotelea 18. Liliana Crîșmari 19. Vladimir Moisei 20. Ion Petcov 21. Natalia Covaliov 22. Tatiana Robu 23. Aliona Bezverhnii 24. Nina Goreaciuc 25. Valerian Minzat 26. Eduard Digore 27. Alexandru Bulgaru 28. Vitalie Proca 29. Laura Urschi 30. Angela Corjan 31. Oleg Stepaniuc 32. Natalia Buhna 33. Irina Croitor 34. Galina Gutium 35. Corina Digore 36. Daniela Guja 37. Igor Verejeanu 38. Vladimir Moisei 39. Ruslan Dodica</p>	<p>11. Alexandru Arnaut 12. Vera Starodubova 13. Andrei Gramă 14. Tudor Chircu 15. Feodor Munteanu 16. Svetlana Donea 17. Olga Eni 18. Alla Chebac 19. Grigore Chiriacov 20. Gheorghe Nedov 21. Victor Pelifan 22. Vladimir Chironachi 23. Andrei Boghian 24. Vasile Șoitu 25. Ion Stoian 26. Gheorghe Josu 27. Andrei Babin 28. Victor Baran 29. Alina Postu 30. Liuba Josu 31. Oxana Saganscaia 32. Iulia Osadcenco 33. Marina Galupa 34. Ghenadie Carageni 35. Nălea Murgeneanu 36. Oleg Botnari 37. Ivan Caragheaur 38. Lilia Mocanu 39. Oleg Gorlenco 40. Sergiu Granici 41. Dumitru Ignat 42. Eugeniu Grosu 43. Victoria Palencu</p>

ŞTIATI CĂ...

Persoanele caracterizate printr-o tristețe patologică: depresivii au un risc de infarct de două ori mai mare, comparativ cu semenii lor mai deschiși și exuberanți? Depresia constituie un stres permanent pentru organism. Un depresiv se găsește continuu într-o stare de tensiune distructivă, care modifică întregul metabolism. Din perspectiva unui posibil infarct, depresia nu este cu nimic mai prejos decât factorii fizici de risc cunoscuți, ca fumatul ori hipertensiunea arterială. «Depresivii trebuie să învețe treptat că pot avea din nou încredere în propriul lor corp», spun medicii. De pildă, prin psihoterapie, tehnici de relaxare sau programe echilibrate de sport.

Imagini de la seminarul Procedura de depunere a cererilor la CEDO cu accent central pe articolele 5 și 6 ale Convenției pentru Apararea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului. Cahul, 30.05.2012.